

Περιβάλλον: Απαιτείται τόλμη από τη νέα Βουλή.

Οι επικείμενες βουλευτικές εκλογές, όπως κάθε φορά εξάλλου, κρίνουν την γενικότερη πορεία της χώρας. Ως ενεργός περιβαλλοντική οργάνωση θα επικεντρώσουμε στα θέματα **βιωσιμότητας του φυσικού περιβάλλοντος** με τη βε-

βαιότητα ότι αξίζουν να αντιμετωπίζονται ως θέματα προτεραιότητας, μια και η διαφύλαξη των περιβαλλοντικών αξιών είναι προϋπόθεση για μια διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη και ευημερία. Νευραλγικοί τομείς είναι η στροφή

στην ενεργειακή πολιτική, η προστασία του δασικού μας πλούτου, η αναβάθμιση των Φορέων Διαχείρισης αλλά και βιώσιμες πρακτικές στη διαχείριση των απορριμμάτων.

Αναλυτικά οι θέσεις μας στη σελ. 4

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ

10-11 του Οκτώβρη

Η πρώτη φθινοπωρινή εξόρμηση της ΟΙΚΟΠΑΡΕΑΣ μας θα γίνει στο μοναδικό χώρο των ΜΕΤΕΩΡΩΝ, που δικαιολογημένα έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή εκπληκτικού κάλλους.

Θα επισκεφθούμε μερικά από τα φημισμένα **μοναστήρια**, θα περπατήσουμε τα πανέμορφα **παλιά μονοπάτια** και θα επισκεφθούμε το μοναδικό **μουσείο Φυσικής Ιστορίας** και Μανιταριών στην Καλαμπάκα.

Η διανυκτέρευση θα γίνει στην πανέμορφη πόλη των

Τρικάλων, πάντα πρωτόπορα σε θέματα ποιότητας ζωής. Επειδή οι θέσεις είναι περιορισμένες, σπεύσατε εγκαίρως, τηλεφωνώντας, κατά τα γνωστά, στο τηλ.2610-321010.

Περιβαλλοντική ενημερωτική εκδήλωση στην ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ.

Τετάρτη 23/09/2015
στις 20:00

Ο Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς και η Οικολογική Κίνηση Πάτρας (ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ.) διοργανώνουν στα γραφεία της ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ. (Σαχτούρη 64, Πάτρα) ενημερωτική εκδήλωση με θέμα «**Οι θαλάσσιες χελώνες Caretta caretta του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς**».

Ομιλητής της εκδήλωσης ο περιβαλλοντολόγος Διόνυσης Μαμάσης, επιστημονικός

υπεύθυνος του προγράμματος «Εντοπισμός & Χαρτογράφηση Φωλαιοποίησης Θαλάσσιων Χελωνών Caretta caretta»-μέλος της ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ. και ο ερευνητής πεδίου Ηλίας Τζώρας-μέλος της ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ.

Η παρουσία σας θα μας τιμήσει ιδιαίτερα.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

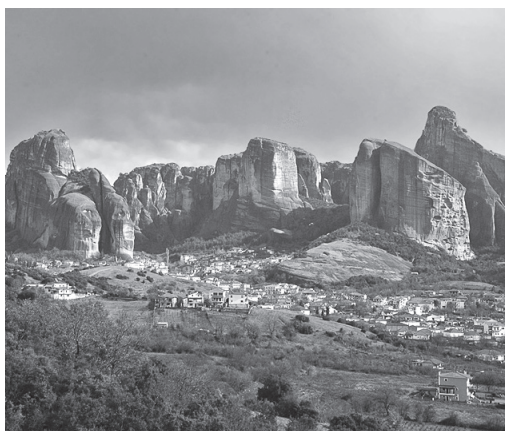
της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας (Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2015)

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2015

Πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου:
Διοργάνωση εκδήλωσης για την τουριστική και περιβαλλοντική προβολή του **Κορινθιακού κόλπου***.

Σάββατο 10 - Κυριακή 11 /10:
Εκδρομή στα Μετέωρα. Θα επισκεφθούμε το μουσείο μανιταριών στην Καλαμπάκα, θα πεζοπορήσουμε στα περίφημα μοναστήρια των Μετεώρων και θα γνωρίσουμε την πόλη των Τρικάλων.

Τετάρτη 14/10, 8:00 μ. μ.
Προβολή ταινίας: «Το αλάτι της Γης» (The salt of the Earth)
Γαλλοβραζιλιάνικη ταινία (2014) του Βιμ Βέντερς, όπου περιγράφεται η ζωή και το έργο του κορυφαίου Βραζιλιάνου φωτογράφου και οικολογικού ακτιβιστή Σεμπαστιάο Σαλγκάδο, ο οποίος έχει απαθανάτισει με μοναδικό στυλ τη ζωή των κατοίκων σε απρόσιτες κι επικίνδυνες γωνιές του πλανήτη.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2015

Αρχές Νοεμβρίου:
Επίσκεψη στο «Σπίτι του Νερού» και ξενάγηση στο Κάστρο της Πάτρας*

Τετάρτη 11/11, 8:00 μ. μ.
Προβολή ταινίας: «Δημιουργία» (Creation). Αμερικάνικη ταινία (2009) του Τζον Άμιελ. Η ταινία αποτελεί την κινηματογραφική μεταφορά του βιβλίου «Annie's Box», που έχει γράψει ο τρισέγγονος του **Δαρβίνου** χρησιμοποιώντας την αλληλογραφία και ημερολόγια της οικογένειας. Μια αποκαλυπτική ματιά στη ζωή ενός σπουδαίου επιστήμονα, στην οικογένεια και στην αγάπη για τη θρησκώληπτη γυναίκα του, καθώς, διχασμένος ανάμεσα στην επιστήμη και την πίστη, αγωνίζεται να ολοκληρώσει το θρυλικό του βιβλίο «**On the Origin of Species**», το οποίο θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα βιβλία όλων των εποχών.

Τέλος Νοεμβρίου:
Ημερήσια εκδρομή*

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

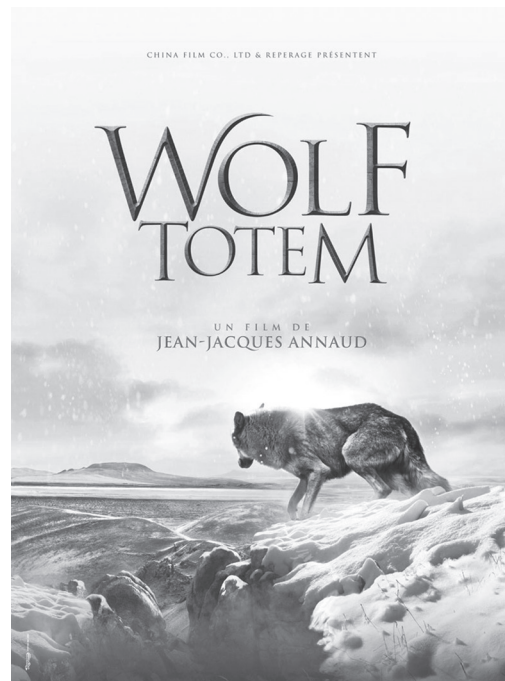
Τετάρτη 9/12, 8:00 μ. μ.
Προβολή ταινίας: «Το τοτέμ του Λύκου» (The Wolf Totem)

Κινέζικη ταινία σε σκηνοθεσία του Ζαν Ζακ Ανό. «Το 1967, ο Chen Zhen - ένας νεαρός φοιτητής από το Πεκίνο - στέλνεται στην παραμεθόριο της Μογγολίας, με σκοπό να εκπαιδεύσει μια ομάδα βοσκών. Παγιδευμένος ανάμεσα στην πρόοδο του πολιτισμού του νότου και τους αρπακτικούς λύκους του βορά - τους παραδοσιακούς εχθρούς των νομάδων, ο Chen βλέπει πώς οι άνθρωποι, τα ζώα, οι κάτοικοι και οι εισβολείς, πασχίζουν να βρουν την αληθινή τους θέση στον κόσμο.»

Σάββατο 19 Δεκεμβρίου:
Χριστουγεννιάτικο οικολογικό εργαστήριο για παιδιά

* Όπου δεν αναφέρονται λεπτομέρειες ή συγκεκριμένες ημερομηνίες, θα γίνουν γνωστές στα επόμενα φύλλα της εφημερίδας, στην ιστοσελίδα μας και με ενημερωτικό email.

** Η συμμετοχή σε όλες τις εκδηλώσεις (πλην των εκδρομών) είναι ελεύθερη.

Ηθερινή περίοδος βαίνει προς την ολοκλήρωσή της, εν μέσω οικονομικής και πνευματικής κρίσης, αφήνοντας πίσω τον απόηχο των συζητήσεων για την τουριστική αξιοποίηση του τόπου μας και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το ζητούμενο της αξιοποίησης και της προβολής του πολιτιστικού μας

πλούτου είναι ένα παμπάλαιο θέμα, που ποτέ δεν αντιμετωπίστηκε, από τους τοπικούς παράγοντες πρωτίστως, με σοβαρό και ολοκληρωμένο τρόπο, με συντονισμένες προσπάθειες των φορέων, τοπική αυτοδιοίκηση και αρμόδια υπουργεία, με το σχεδιασμό της προβολής των μνημείων και τη δημιουργία των απαραίτητων

υποδομών.

Για το μήνα Αύγουστο παραμένουν κλειστοί οι χώροι της Δημοτικής Πινακοθήκης και του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης, οι οποίοι θα ανοίξουν πάλι από αρχές Σεπτεμβρίου για να προσφέρουν πολιτιστικό έργο σε όλους τους πατριούς με νέα εκπαιδευτικά προγράμματα και ξεναγήσεις.

Η Γκαλερί Cube, φιλοξενεί ως επίλογο και παράλληλα ως εικαστικό σχόλιο για την εποχή μας, την ομαδική έκθεση "Ένα Δικό Σου Δωμάτιο / A Room of One's Own" εμπνευσμένη από το ομώνυμο δοκίμιο της Virginia Woolf.

Στο δοκίμιό της, η Woolf επινοεί ένα γυναικείο χαρακτήρα με την ιδιότητα της αδελφής του Shakespeare. Η γυναίκα αυτή είναι ισάξια σε ταλέντο και ευφυΐα με τον θάνατο "αμφιθαλή" της, αλλά με μια πορεία, η οποία διαφέρει ριζικά. Αυτή η φανταστική γυναίκα δεν καταφέρνει να γράψει ούτε μία λέξη και πεθαίνει μόνη, βυθισμένη στον κόσμο της, μην έχοντας καταφέρει να εκφράσει ποτέ τη μεγαλοφυΐα της, γιατί δεν βρήκε τα μέσα και τις συνθήκες να δημιουργήσει.

Η Woolf, σχολιάζει το άδικο κοινωνικό περιβάλλον της εποχής της, μιας και η ίδια το αντιμετώπισε μέσα από το να μην έχει τη δυνατότητα να φοιτήσει κανονικά σε σχολείο, σε αντίθεση με τα αγόρια αδέρφια της. Το μήνυμά της είναι απλό: οι γυναίκες, προκειμένου να

δημιουργήσουν ελεύθερες, πρέπει να έχουν ένα σταθερό εισόδημα και ένα δικό τους δωμάτιο.

Με την ανάγκη του "δωματίου" πιο επίκαιρη παρά ποτέ, στη σύγχρονη εποχή μας, την εποχή της οικονομικής κρίσης, αλλά και της κρίσης ιδεών και αξιών, σχολιάζουμε, εικαστικά, την ανάγκη του σταθερού εισοδήματος, αλλά και του "χώρου" που πρέπει να έχει ένας εικαστικός, προκειμένου να δημιουργήσει.

Ο ορισμός του "χώρου" στις σημερινές κοινωνικές δομές και καταστάσεις, στο σημερινό άδικο κοινωνικό περιβάλλον δεν είναι μόνο κυριολεκτικός, αλλά παίρνει και θεωρητικές διαστάσεις φέρνοντας τον εικαστικό που θέλει να δημιουργήσει αντιμέτωπο με τον ίδιο του τον εαυτό. Πόσο εύκολο ή δύσκολο είναι στη σημερινή εποχή να κινηθεί ο εικαστικός δημιουργικά και να δημιουργήσει το "δικό του δωμάτιο", που θα του δώσει τη δυνατότητα να εξελιχθεί τόσο ο ίδιος όσο και το έργο του;

Συμμετέχουν οι εικαστικοί: Έλλη Γρίβα, Δημοσθένης Δαββέτας, Ελένη Θεοφυλάκτου, Άννα Καρατζά, Μάκης Κυ-

ριακόπουλος, Γιάννης Λασηθιωτάκης, Ανδρέας Λυμπεράτος, Αλέξανδρος Μαγκανιώτης, Ελεάννα Μαρτίνου, Έλλη Μπαρμπαγιάννη, Ισμήνη Μπονάτσου, Ανδρέας Νικολάου, Ξενοφών Παπαευθυμίου, Κωνσταντίνος Πάτσης, Νατάσα Πουλαντζά, Γιώργος Τσεριώνης.

Τα έργα θα συνοδεύονται από κείμενα που έχουν γράψει οι ίδιοι οι εικαστικοί σχολιάζοντας ο καθένας το έργο του και δίνοντας τη δική του εννοιολογική διάσταση στο θέμα.

Η διάρκεια της έκθεσης είναι από 2 Ιουλίου μέχρι και τις 5 Σεπτεμβρίου 2015.

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Η «ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ» είναι ίσως ένα από τα ελάχιστα οικολογικά έντυπα που συνεχίζει να εκδίδεται ανελλιπώς εδώ και 25 χρόνια. Έχουμε την αίσθηση ότι όλο αυτό το διάστημα έχουμε προσφέρει στην προώθηση των οικολογικών ιδεών συμβάλλοντας παράλληλα στην αντιμετώπιση των πολλών περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Πρόκειται για μια εθελοντική προσπάθεια, που στηρίζεται αποκλειστικά στη δική σας υποστήριξη. Όμως είναι γεγονός ότι η δυσμενής οικονομική συγκυρία έχει επηρεάσει αρνητικά τη συνέχιση αυτής της έκδοσης.

Σας ζητάμε λοιπόν κατ' αρχήν να ανανεώνετε **εγκαιρώς** τη συνδρο-

μή σας και παράλληλα να βοηθήσετε στην **εγγραφή νέων συνδρομητών**. Υπενθυμίζουμε τους τρόπους ανανέωσης ή καινούργιας συνδρομής στην ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ:

1. Περνώντας από τα γραφεία μας, Σαχτούρη 64, Δευτέρα - Παρασκευή 7-9 μμ.
2. Τηλεφωνώντας σε συνεργατή μας, στα 2610-321010 και 6934121239, για να έλθουμε εμείς στο χώρο σας.
3. Καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσό (15€ ετησίως) στον τραπεζικό μας λογαριασμό (βλ. διπλανή στήλη)

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΚΩΔ.ΕΛΤΑ 110002
Περιοδική Έκδοση της
Οικολογικής Κλησης ΠΑΤΡΑΣ
Διεύθυνση: Σαχτούρη 64 - Τ.Κ. 262 22 ΠΑΤΡΑ
Α.Φ.Μ.: 090048446 - Γ' ΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:
Θωμάς Κουτρούμπας
Τηλέφωνο & Fax : 2610 32 10 10
email: oikipa@otenet.gr
Τηλέφωνα μελών: 2610 327 234 , 643 541
Διευθύνεται απο συντακτική επιτροπή
Διανέμεται δωρεάν στους υποστηρικτές μας
Ετήσια συνδρομή για φορείς, οργανισμούς, υπηρεσίες: 40 ευρώ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: print247, 2610 521 007 ,
info@print247.gr
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Άρις Γεωργαντά , 6983884497
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:
Παναγιώτης Χαλούλος
Αριθμός Λογαριασμού για κατάθεση συνδρομών:
0026-0015-73-0103530143
EUROBANK IBAN:
GR1802600150000730103530143
(Βασιλακόπουλος Γ. - Κανέλλης Γ.)
Μετά την κατάθεση ενημερώστε μας τηλεφωνικά.

Περιβάλλον: Απαιτείται τόλμη από τη νέα Βουλή.

Ζωτικής σημασίας είναι τα θέματα περιβάλλοντος που καλείται να αντιμετωπίσει η Βουλή που θα προκύψει από τις επερχόμενες εκλογές.

Ας ξεκινήσουμε από την **ενεργειακή πολιτική**. Η εγκατάλειψη του εξωφρενικού σχεδίου του προηγούμενου υπουργού Περιβάλλοντος για την επαναλειτουργία της λιγνιτικής Μονάδας «Πτολεμαΐδα 3» είναι θετική, στοιχειωδώς λογική ενέργεια. Όμως ο αγώνας για την αποτροπή της κατασκευής της αντιοικολογικής και αντιοικονομικής Μονάδας «Πτολεμαΐδα 5» είναι κομβικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων του 2020 για την ενεργειακή στροφή. Όποια κυβέρνηση και αν προκύψει, το περιβαλλοντικό κίνημα θα σηκώσει ψηλά το θέμα αυτό, όπως και γενικότερα το θέμα ενός αποφασιστικά σύγχρονου και βιώσιμου εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού – που δεν υπάρχει – με ορίζοντα το 2030.

Στα θέματα της χωροταξίας **η προώθηση του κτηματολογίου, του δασολογίου και των δασικών χαρτών**, όπου ο ρυθμοί είναι αργοί ως ... σημειωτόν, είναι ανάγκη, με αξιοποίηση και των όλο και καλύτερων εργαλείων που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία, να ολοκληρωθούν. Ασφαλώς δεν είναι μόνο τεχνικό το πρόβλημα, δεν μπορεί να αγνοηθεί η εκτεταμένη καταπάτηση για αγροτική και οικιστική χρήση, αλλά οι συνεχείς αναβολές επιδεινώνουν την κατάσταση. Είναι ατυχές το γεγονός ότι η ολοκλήρωση των παραπάνω δεν έχει προταθεί ως έργο για το νέο ΕΣΠΑ και πρέπει να εξαντληθεί κάθε δυνατότητα αυτό να γίνει.

Απόλυτης προτεραιότητας ζήτημα είναι **η προοπτική των Φορέων Διαχείρισης**,

των οποίων η υποστήριξη με ευρωπαϊκά κονδύλια λήγει στο τέλος του έτους. Χωρίς Φορείς Διαχείρισης οι προστατευόμενες περιοχές θα βρεθούν σε πολύ χειρότερη μοίρα. Συναφές είναι και το ζήτημα της πλήρους κάλυψης της επικράτειας όσον αφορά στην κήρυξη τέτοιων περιοχών και της άμεσης προώθησης των εκκρεμοτήτων, όπως η κατάρτιση του Προεδρικού διατάγματος για τον Κυπαρισσιακό, ώστε να αποφευχθεί περαιτέρω διασυρμός της χώρας στο ευρωπαϊκό δικαστήριο.

Για το **κυνήγι**, με τη νέα ρυθμιστική ελάχιστη να διαφέρει από τις προηγούμενες, η προστασία της ελληνικής πανίδας απαιτεί να αποτολμηθούν κάποιες απλές και σαφείς ρυθμίσεις, όπως ο δημόσιος έλεγχος της θηροφυλακής και η λήξη του χειμωνιάτικου κυνηγιού την ίδια μέρα για όλα τα είδη.

Για τα **μεταλλαγμένα**, η πρόσφατη απόφαση της γε-

μανικής κυβέρνησης να απαγορεύσει την καλλιέργειά τους προτείνοντας το ίδιο και σε καθένα από τα ομόσπονδα κρατίδια της, είναι το παράδειγμα που πρέπει, χωρίς χρονοτριβή, να ακολουθηθεί. Δεν έχουμε κανένα λόγο να συμπλέουμε με τις πολυεθνικές των μεταλλαγμένων, που δεν ελέγχονται ούτε μπορεί να ελεγχθούν από χώρες σαν την Ελλάδα.

Στοιχειώδης αναγκαιότητα είναι να διατεθεί ένα αξιο λόγου (π.χ. 10%) των εσόδων του **Πράσινου Ταμείου** για το περιβάλλον, έναντι 2,5% σήμερα.

Σε ό,τι αφορά στο ακανθώδες

ΤΟΠΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Κλείνουμε την αναγκαστικά ελλιπή αυτή καταγραφή προτεραιοτήτων με ορισμένα περιφερειακά μας θέματα.

Θεωρούμε λοιπόν αναγκαίο:

- **Να μπουν τα 803 στρέμματα των «Σαμαρείικων» στην Α' ζώνη** προστασίας του υπό εκπόνηση νέου προεδρικού διατάγματος για το Εθνικό Πάρκο Στροφιλιάς Κοτυχίου και να αναδασωθούν.
- Να προωθηθούν **πρακτικά μέτρα για εναλλακτικές λατομικές ζώνες**, ώστε να ανακληθεί η δετήσ παράταση λειτουργίας των Λατομείων Αράξου.
- Να τεθεί σε άμεση προσοχή το ζήτημα της **διάβρωσης των ακτών** Κορινθιακού και Πατραϊκού. Γενικότερα να υλοποιηθεί το αίτημα για χαρακτηρισμό του Κορινθιακού ως προστατευόμενης περιοχής αλιείας, κάτι εφικτό με την ήδη ισχύουσα νομοθεσία.
- Να παύσουμε να αντιμετωπίζουμε την de facto περιοχή επικινδύνων αποβλήτων της **AMIANTIT** με την τακτική των στραβών ματιών.
- Κάθε φορά που ξεκινάει μια νέα βουλευτική περίοδος τρέφουμε όλοι ελπίδες για μια καλύτερη πορεία. Ας ευχηθούμε να ισχύσει κάτι τέτοιο με την επόμενη Βουλή: περισσότερη λογική και τόλμη για όλους τους τομείς καθώς και για το παραμελημένο περιβάλλον.

Ποιοι αμολάνε άγρια ζώα;

4 μύθοι και μια αλήθεια

Είναι γνωστή η αντίληψη, που τεχνολογικά διαδίδεται, ότι πίσω από κάθε εμφάνιση αλεπούδων, τσακαλιών, φιδιών κλπ, βρίσκονται οι ...οικολόγοι!

Παρά το γεγονός ότι τέτοιες αντιλήψεις σπανίως τις αντιμετωπίζουμε σοβαρά, 14 μεγάλες περιβαλλοντικές οργανώσεις με κοινή τους ανακοίνωση, επιχειρούν να απαντήσουν σε κάποια από τα «επιχειρήματα» που προβάλλονται από διάφορους κύκλους. Μεταξύ άλλων εστιάζουν σε 4 παρανοήσεις.

Παρανόηση 1: «Αυξήθηκε ο πληθυσμός των άγριων ζώων; Άρα μεσολάβησε ανθρώπινο χέρι!»

Οι πληθυσμοί των ζώων παρουσιάζουν φυσιολογικές αυξήσεις ή μειώσεις στον πληθυσμό τους από χρονιά σε χρονιά. Τέτοιες διακυμάνσεις συνήθως είναι παροδικές και εξισορροπούνται τα επόμενα χρόνια. Μόνο μακροχρόνια προγράμματα παρακολούθησης μπορούν να δείξουν ότι πράγματι ένα είδος έχει σταθερή αύξηση στον πληθυσμό του.

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου πληθυσμοί άγριων ζώων δείχνουν μια τοπική αύξηση, λόγω ανατροπής στις φυσικές ή ανθρωπογενείς συνθήκες που αντιμετωπίζουν. Για παράδειγμα, τα φίδια σε ορισμένες περιοχές μπορεί να έχουν αυξηθεί, επειδή με τα φυτοφάρμακα και τη λαθροθηρία έχουν εξολοθρευτεί οι θηρευτές τους, όπως τα αρπακτικά πουλιά.

Παρανόηση 2: «Άγρια ζώα τώρα ζουν κοντά στον άνθρωπο; Άρα τα εκθρέψανε άνθρωποι!»

Τα άγρια ζώα διαβιώνουν σε περιοχές όπου η διαθεσιμότητα τροφής είναι υψηλή και συνεχής σε ετήσια βάση. Αν πάρουμε το παράδειγμα του λύκου, πάντα ζούσε κοντά στην ανθρώπινη

δραστηριότητα, εκεί όπου έβρισκε την τροφή του: κυρίως κτηνοτροφικά ζώα ελεύθερης βοσκής, πτώματα ζώων από σταβλισμένες εγκαταστάσεις, άλλα μικρότερα θηλαστικά και, όχι σπάνια, κυνηγετικούς ή αδέσποτους σκύλους.

Παρανόηση 3: «Ζώα που βλέπουμε για πρώτη φορά; Άρα, πρόκειται για εξωτικά είδη που απελευθερώθηκαν!»

Παρά το γεγονός ότι κάποια είδη πιθανόν να μην τα γνωρίζουμε, είναι πιθανόν κάποια εξωτικά κατοικίδια (ιγκουάνα, φίδια κλπ) να το σκάνε από τους ιδιοκτήτες τους ή να εγκαταλείπονται στη φύση.

Τα εγκαταλειμμένα αυτά κατοικίδια δεν είναι πάντα επικίνδυνα για τον άνθρωπο και συνήθως δεν καταφέρνουν να επιζήσουν στη φύση, όμως ο κίνδυνος για ανατροπή των φυσικών ισορροπιών είναι σημαντικός. Παράδειγμα τέτοιας ανατροπής είναι οι αμερικάνικες νεροχελώνες που επιζούν εις βάρος των ιθαγενών ειδών, μειώνοντας τους πληθυσμούς τους.

Πέρα από όλα, η διατήρηση εξωτικών κατοικίδιων είναι μια οικολογικά απαράδεκτη πράξη, αφού συντηρεί το παράνομο εμπόριο αγρίων ζώων, που δυστυχώς ανθεί διεθνώς με τζίρο πολλών

δισεκατομμυρίων και συντελεί στην μείωση ή εξαφάνιση πολλών σπάνιων ειδών.

Παρανόηση 4: «Μα τους είδαν, υπάρχουν μαρτυρίες!» «Ο φίλος / κτηνοτρόφος / συγγενής / κάτοικος, κ.ο.κ είδε ένα όχημα που κινούταν περίεργα σε μια απομονωμένη περιοχή και μετά εμφανίστηκαν λύκοι στην περιοχή.»

Πρόκειται για φήμες που διαδίδονται από στόμα σε στόμα, αφού ποτέ δεν υπάρχουν επώνυμες καταγγελίες κάποιων που οι ίδιοι να έχουν αντιληφθεί παρόμοια περιστατικά. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρχουν υπεύθυνες καταγγελίες στις αρμόδιες αρχές, αυτές πρέπει να ερευνώνται εξονυχιστικά.

Η ΑΛΗΘΕΙΑ είναι: όλα τα ζώα είναι πολύτιμα στη φύση, αφού είναι κρίκοι σε μια τροφική αλυσίδα που επηρεάζει άμεσα και την ανθρώπινη ύπαρξη.

Είναι βεβαίως υπαρκτά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν πολλοί κτηνοτρόφοι, που μπορούν να αντιμετωπίζονται με μέτρα προφύλαξης (π.χ. με τη χρήση ποιμενικών σκύλων) και όχι με πογκρόμ κατά κάποιου συγκεκριμένου είδους.

Σε ό,τι δε αφορά στους οικολόγους, ακόμα και αν διέθεταν τις απαραίτητες υποδομές (που δεν είναι καθόλου εύκολο), γνωρίζουν πολύ καλά ότι μαζικές εισαγωγές αγρίων ζώων σε μια περιοχή, μόνο αρνητικές συνέπειες μπορεί να έχουν, αφού διαταράσσουν τη φυσική ισορροπία.

ΑΚΤΙΒΙΣΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ειρηνική διαμαρτυρία πραγματοποιήσε διεθνής ομάδα ακτιβιστών της GREENPEACE κατά της εξάρτησης της χώρας μας από το πετρέλαιο. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε μπροστά από τον υπό κατασκευή πετρελαϊκό σταθμό της ΔΕΗ στο Πρασονήσι της Ρόδου, όπου οι ακτιβιστές άπλω-

σαν ένα τεράστιο πανό με σύνθημα «OIL IS FUELING GREEK DEBT» (Το πετρέλαιο τροφοδοτεί το ελληνικό χρέος). Η δράση αυτή εντάσσεται στα πλαίσια μιας διεθνούς εκστρατείας που έχει ως στόχο να προβάλλει την εκμετάλλευση της ηλιακής ενέργειας σε μια χώρα όπου διατίθεται απλόχερα.

Η εκστρατεία crowdfunding της Greenpeace έχει ως στόχο τη συγκέντρωση ενός εκατομμυρίου δολαρίων, τα οποία θα διατεθούν για την αγορά και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε οικογένειες και νοικοκυριά που έχουν ανάγκη στην Ελλάδα, ξεκινώντας από την Ρόδο.

Καλοδεχούμενη η πρωτοβουλία, αφού πέρα από τον ...καλό σκοπό, είναι γεγονός ότι η ανάπτυξη των ΑΠΕ στην χώρα μας μπορεί να συμβάλει και στη βιώσιμη αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης που σήμερα διανύουμε.

Ο κόσμος ο μικρός, ... ο μέγας

ΤΑ «ΠΟΖΛΙ» ΩΣ ...ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ;

Καθώς ο Αύγουστος φτάνει στο τέλος του, οι ημέρες όλο και μικραίνουν και το **καλοκαίρι** μάς εγκαταλείπει, παρόλο που, ιδιαίτερα τα μεσημέρια, ο ήλιος εξακολουθεί να μας ...σιγοψήνει. Όμως, πρέπει να παραδεχτούμε ότι το φετινό καλοκαίρι ήταν το ...κάτι άλλο! Ο Ιούνιος ήταν μάλλον δροσερούλης και οι ουσιαστικές ζέστες άρχισαν στα μέσα του Ιουλίου. Και μάλιστα **ζέστες** σε **παγκόσμιο επίπεδο**: από το 1880 που άρχισε η επίσημη καταγραφή μετρήσεων, κανένας μήνας δεν ήταν **πιο θερμός** από τον φετινό **Ιούλιο**, ανακοίνωσε η αμερικανική **Υπηρεσία Ωκεανών και Ατμόσφαιρας (NOAA)**!!

Επίσης, κι ενώ στην **ξηρά** η μέση θερμοκρασία του Ιουλίου δεν ήταν ακραία, στη **θάλασσα**, αντίθετα, η **διαφορά** από το μέσο όρο του 20ού αιώνα ήταν **0,75 βαθμοί Κελσίου**, που είναι η **μεγαλύτερη** που έχει καταγραφεί

στην επιφάνεια του νερού για οποιονδήποτε μήνα από το 1880 ως σήμερα! ...Κι έτσι, λοιπόν, εξηγείται γιατί, ακόμα και στο ανοιχτό πέλαγος της Κέρκυρας φέτος, απολαύσαμε «σε ζεστά νερά» το μπάνιο μας, εκεί που άλλες χρονιές κυριολεκτικά τουρτουρίζαμε!!

Εν κατακλείδι, τα τελευταία χρόνια, καταρρίπτονται όλο και συχνότερα τα ρεκόρ ζέστης, προφανώς λόγω της εκπομπής **διοξειδίου του άνθρακα** και άλλων **αερίων του θερμοκηπίου** στη γήινη ατμόσφαιρα. Ως γνωστόν, βέβαια, η **διεθνής κοινότητα** θα επιχειρήσει να καταλήξει σε **νέα συμφωνία** για την αντιμετώπιση της **κλιματικής αλλαγής** στη **σύνοδο για το κλίμα** που οργανώνει ο **ΟΗΕ** στο **Παρίσι** στα **τέλη του έτους** και εμείς όλοι ευχόμαστε να πάνε όλα καλά!

Ταυτόχρονα, ...της κλιματικής αλλαγής «μύρια κακά έπονται», τα οποία και εμείς έχουμε «πολλάκις» επισημά-

Λόγω κλιματικής αλλαγής θα εξαφανισθούν οι ...αμιγείς πολικές αρκούδες;

νει: Πάγοι λιώνουν, πληθυσμοί μετακινούνται, είδη εξαφανίζονται και πάει λέγοντας και ...κλαίγοντας! Όμως, το **2010**, μια «πρωτότυπη» μελέτη στο περιοδικό **Nature**, προειδοποιούσε ότι, εκτός των άλλων, η κλιματική αλλαγή θα μπορούσε να φέρει πιο κοντά **είδη του βορρά** και του **νότου** και να αυξήσει τα περιστατικά **υβριδισμού**. Π.χ., λιώνοντας οι πάγοι στην Αρκτική, **πολικές αρκούδες** θα ζευγάρωναν πολύ συχνότερα με τις συγγενείς τους **καφέ αρκούδες γκρίζλι**, γεγονός που συμβαίνει τώρα μόνο **περιστασιακά**. Μάλιστα, τα σπάνια αυτά υβρίδια

ονομάστηκαν «**πόζλι**» από το συνδυασμό του «πολική» και του «γκρίζλι»!

Εν τούτοις, μια νέα μελέτη που δημοσιεύεται στο **Nature Climate Change** καταλήγει τώρα σε διαφορετική, πιο αισιόδοξη εκτίμηση. Χρησιμοποιώντας μοντέλα του παγκόσμιου κλίματος, για να υπολογίσουν τη **μετακίνηση ειδών**, οι ερευνητές υπολογίζουν ότι μόνο το **6% των σπονδυλωτών ζώων** θα ερχόταν σε επαφή με συγγενικά είδη μέχρι το τέλος του αιώνα. Και αυτό σημαίνει ότι οι αρκούδες «πόζλι» πιθανότατα θα παραμείνουν **εξαιρετικά σπάνιες** στη φύση! Ευτυχώς!

ΟΙ ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ...«ΑΘΟΥΒΕΣ» ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ!

Φυσικά, ένας τρόπος για να μειωθεί η παραγωγή των θερμοκηπικών αερίων είναι και η χρήση εκ μέρους **ενεργοβόρων** καταναλωτών **ανανεώσιμων πηγών ενέργειας**, τις οποίες είμαστε «υποχρεωμένοι» να **βελτιστοποιούμε** διαρκώς.

Έτσι, με χαρά διαβάσαμε ότι **νέα υλικά** αναπτύσσονται τελευταία, με σκοπό να **μειώσουν το θόρυβο** που «παράγουν» τα **πτερύγια** των **ανεμογεννητριών** ...αλλά και των **αεροπλάνων**.

Σήμερα, οι ανεμογεννητριες συχνά-πυκνά επιβρα-

δύνονται εσκεμμένα, για να περιορίζεται η **ηχορρύπανση** που προκαλούν, οπότε εφαρμόζοντας ίσως ένα νέο υλικό, που μπορεί να περιορίζει τα ντεσιμπέλ, οι τουρμπίνες τους θα μπορούσαν να περιστρέφονται ταχύτερα και να **αυξάνουν** έτσι κατά **πολλά Megawatt** την ισχύ ενός μέσου **αιολικού πάρκου**.

Το εκπληκτικό όμως είναι ότι η έμπνευση για την κατασκευή τέτοιου υλικού προήλθε από τα ...**φτερά της κουκουβάγιας**! Συγκεκριμένα, ερευνητές του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ στη **Βρετανία** εξέτασαν πτίλα κουκουβάγιας στο μικροσκόπιο, και διαπίστωσαν ότι διαθέτουν ένα **χνουδωτό κάλυμμα** που

εξομαλύνει τη ροή του αέρα και σκεδάζει τα ηχητικά κύματα ώστε να μην φτάνουν στο έδαφος! Έτσι, το πτηνό πετά χαμηλά, αργά και, το κυριότερο, **αθόρυβα**, ώστε να μη γίνεται αντιληπτό, όταν εφορμά στη λεία του.

Όπως παρουσίασαν σε συνέδριο «Αεροακουστικής» στο Ντάλας του Τέξας, οι επιστήμονες διαπίστωσαν ότι και ο θόρυβος μιας λεπίδας από ανεμογεννήτρια, μπορεί να **περιοριστεί** κατά **30 ντεσιμπέλ**, αν η λεπίδα αυτή καλυφθεί με ένα πλαστικό υλικό «που μοιάζει πολύ με **τούλι**», όπως στα φτερά της κουκουβάγιας, χωρίς μάλιστα σημαντικές επιπτώσεις στην **αεροδυναμική** της **συμπεριφορά**!

Υλικά για αθόρυβες ανεμογεννήτριες εμπνευσμένα από τα φτερά της κουκουβάγιας

ΤΟ ΑΡΩΜΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ ΚΑΙ Η ...ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ!

Κι ενώ οι κουκουβάγιες εμπνέουν τους επιστήμονες για την κατασκευή αθόρυβων ανεμογεννητριών, ένα **γονίδιο**, που ανακαλύφθηκε πρόσφατα σε γαλλικό εργαστήριο και ευθύνεται για την παραγωγή μυρωδάτων **αιθέριων ελαίων** στα πέταλα των **ρόδων**, μπορεί ίσως να βοηθήσει και τη **βιολογική γεωργία!**

Στο Πανεπιστήμιο της **Λυόν** στο **Σεντ Ετιέν**, λοιπόν, και στις αρωματικές ποικιλίες του **ρόδου Papa Meilland**, οι επιστήμονες ανακάλυψαν το γονίδιο με την πολύπλοκη ονομασία **RhNUDX1**, που σχετίζεται με την παραγωγή **μονοτερπενίων** (αιθέριων ελαίων), τα οποία και αντιστοιχούν έως και στο **70% του αρώματος** του τριαντάφυλλου αυτού. Η μελέτη της ερευνητικής ομάδας, μάλιστα, δημοσιεύτηκε στο κορυφαίο περιοδικό **Science** και παρουσιάστηκε και στο εξώφυλλο του (βλ. φωτο).

Η ανακάλυψη ανοίγει τώρα το δρόμο για **επιλεκτικές διασταυρώσεις** μεταξύ αρωματικών και μη αρωματικών ποικιλιών, που θα επαναφέρουν τη λειτουργία του γονιδίου στα συνήθως άοσμα ρόδα των ανθοπωλείων

Το εξώφυλλο του περιοδικού Science που αναγγέλει την ανακάλυψη του αρωματικού γονιδίου

και ως εκ τούτου τις μεθυστικές τους **μυρωδιές!** Τα ευρήματα, όμως, θα μπορούσαν να έχουν κι άλλες εφαρμογές, καθώς τα αιθέρια έλαια δεν αποκλείεται να χρησιμοποιούνται από τα τριαντάφυλλα και άλλα φυτά ως **χημικά μηνύματα**. Αυτό σημαίνει ότι θα μπορούσαν ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν σε **βιολογικά φυτοφάρμακα** προς βελτίωση των βιολογικών αγροτικών προϊόντων.

ΤΕΡΑΣΤΙΕΣ ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ!

Διεθνής μελέτη, που δημοσιεύτηκε πρόσφατα στην επιθεώρηση **Global Environmental Change**, ζητά την καθιέρωση πιστοποίησης για το **καουτσούκ** από **περιβαλλοντικά φιλικές πηγές**. Και τούτο, διότι τα τελευταία χρόνια τεράστιες εκτάσεις **υψηλής βιοποικιλότητας**, ακόμα και σε προστατευόμενες περιοχές, **αποψιλώνονται** και δίνουν τη θέση τους σε **φυτείες καουτσουκόδεντρου**.

Βλέπετε, το **φυσικό λάτεξ** παραμένει καλύτερο από τις συνθετικές εναλλακτικές λύσεις, οπότε **οι τιμές** του φυσικού καουτσούκ συνεχώς ανεβαίνουν. Λόγω των οικονομικών κινήτρων, λοιπόν, οι φυτείες εξαπλώνονται ακόμα και πέρα από το τροπικό κλίμα της **Ινδονησίας** μέχρι την ηπειρωτική **Ν.Α. Ασία**.

Ωστόσο, βάσει της μελέτης και εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, μεγάλη είναι η πιθανότητα οικονομικής αποτυχίας τέτοιων φυτειών, διότι το 70% των υπαρχουσών καλλιέργειών, καθώς και το 55% των εκτάσεων που θα καταλάβουν μελλοντικά οι φυτείες, σε λίγο θα γίνουν περιβαλλοντικά ακατάλληλες για την καλλιέργεια καουτσουκόδεντρων. Οπότε, είναι πραγματικά τραγικό να πλήττεται τόσο πολύ το **περιβάλλον**.

Ταυτόχρονα, η μελέτη εκτιμά ότι μέχρι και 85.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα δασών, μια έκταση συγκρίσιμη με της **Αυστρίας**, θα πρέ-

Φυσικό λάτεξ ρέει από χαρακίες στους κορμούς των καουτσουκόδεντρων στην Ινδία

πει να αποψιλωθούν προκειμένου να καλυφθεί η παγκόσμια ζήτηση σε καουτσούκ μέχρι το **2024**. Όμως, ως γνωστόν, η απώλεια δασών μειώνει τη βιοποικιλότητα, τη διαθεσιμότητα νερού, την παραγωγικότητα των εδαφών και άλλα πολλά και χιλιοειπωμένα, αλλά δυστυχώς...**ξεχασμένα!**

Λύση θα μπορούσαν να δώσουν προσεκτικές μελέτες **περιβαλλοντικών επιπτώσεων** και οικονομικής βιωσιμότητας, οι οποίες θα καθοδηγήσουν πολιτικές κυβερνήσεων και σχεδιασμό της χρήσης γης, καθώς και η καθιέρωση διεθνούς **συστήματος πιστοποίησης** για το καουτσούκ από φυτείες φιλικές στο περιβάλλον.

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΣΜΟ

Το **Εμπάιρ Στέιτ Μπίλντινγκ**, ο διασημότερος ουρανοξύστης της **Νέας Υόρκης**, μετατράπηκε το βράδυ της 1^{ης} Αυγούστου σε γιγαντοοθόνη για μια πρωτότυπη εκστρατεία για τη **σωτηρία της άγριας ζωής**: Γιγάντιες εικόνες από φάλαινες μέχρι έντομα, φωτογραφίες 160 **απειλούμενων ειδών** προβλήθηκαν πάνω στην πρόσοψη του ουρανοξύστη των 381 μέτρων και χιλιάδες άνθρωποι θαύμασαν το υπερθέαμα στο **Μανχάταν!**

Ηεμπορική φαλινοθηρία απαγορεύεται με διεθνές μορατόριουμ, ωστόσο η **Ιαπωνία** εκμεταλλεύεται ένα «παραθυράκι» που επιτρέπει το κυνήγι για «**ερευνητικούς σκοπούς**» και τα φαλινοθηρικά της επέστρεψαν φέτος στην **Ανταρκτική**, παρά τις διεθνείς αντιδράσεις για τον δήθεν «επιστημονικό» χαρακτήρα του κυνηγιού. Η **Διεθνής Επιτροπή Φαλινοθηρίας** ανακοίνωσε ότι το Τόκιο απέτυχε να προσφέρει ικανοποιητική εξήγηση για τη «**θανατηφόρο δειγματοληψία**» σχεδόν **4.000 ρυγχοφαλαινών** στην Ανταρκτική τα επόμενα δώδεκα χρόνια. Η Ιαπωνία, εξάλλου, δεν είναι η μόνη χώρα που κυνηγά τις υπό εξαφάνιση φάλαινες, αφού η **Νορβηγία** και η **Ισλανδία** απλά...αγνοούν το μορατόριουμ!

Έκθεση της **NASA**, η οποία συντάχθηκε για λογαριασμό του υπουργείου **Υδάτινων Πόρων** της **Καλιφόρνια** προειδοποιεί ότι λόγω του νερού που αντλείται συνεχώς από τον υδροφόρο ορίζοντα, αφού η Καλιφόρνια εισέρχεται στο πέμπτο έτος φρικτής ξηρασίας, σε πολλές περιοχές επιταχύνεται δραματικά η υποχώρηση του εδάφους και απειλεί τώρα τους **δρόμους** και άλλες υποδομές. Η μελέτη βασίστηκε σε εικόνες από τα **ραντάρ** του ιαπωνικού δορυφόρου PALSAR και του καναδικού Radarsat-2, που καλύπτουν το διάστημα 2006-2015.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

ΜΙΚΡΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

■ Στράτος Δ. Κλούρας

ΒΑΡΣΟΒΙΑ

Μία ακόμη εκδρομή της ΟΙΚΟΠΑΡΕΑΣ και μία ακόμη ευκαιρία να συναντήσω αγαπητούς φίλους και φίλες. Φετινός προορισμός η Πολωνία, μία χώρα της Κεντρικής Ευρώπης και μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην πρώτη μας επαφή με τη Βαρσοβία, κατά τη διαδρομή μας από το αεροδρόμιο προς το ξενοδοχείο, διαπιστώσαμε ότι πρόκειται για μία άνετη πόλη, με φαρδείς δρόμους και πεζοδρόμια, πολύ πράσινο, ποδηλατοδρόμους, ήσυχη, καθαρή και με μικρή κίνηση. Ύστερα από την εγκατάστασή μας στο ξενοδοχείο, κάναμε μία πρώτη επίσκεψη – βόλτα στην παλιά πόλη. Η πρώτη εντύπωση άριστη και οι τιμές για φαγητό αρκετά φθηνότερες από τη χώρα μας!

Την επόμενη ημέρα, **Παρασκευή, 10 Ιουλίου 2015**, άρχισε η ξενάγησή μας (ξεναγός η κ. Μαλβίνα) από το ιστορικό κέντρο της παλιάς πόλης της Βαρσοβίας. Η παλιά πόλη είχε πλήρως καταστραφεί, εκτός από το προεδρικό μέγαρο και το ξενοδοχείο «ΜΠΡΙΣΤΟΛ», κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και ανοικοδομήθηκε, όπως ήταν πριν την καταστροφή, μετά το 1945.

Η περιήγηση – ξενάγησή μας άρχισε από την κεντρική αγορά, όπου και το σύμβολο της πόλης και της Πολωνίας, η «**Γοργόνα**», ένα χάλκινο γλυπτό, τον καθεδρικό Ναό του Αγ. Ιωάννη, την εντυπωσιακή πλατεία του βασιλικού κάστρου, όπου δεσπόζει το ψηλότερο άγαλμα, ύψους 22 μέτρων, του βασιλιά των Πολωνών Zygmunt Γ΄ Waza. Από εδώ ξεκινά και ο, επίσης εντυπωσιακός, Βασιλικός Δρόμος, με το Κόκκινο Κάστρο, την εκκλησία της Αγίας Άννας, το προεδρικό μέγαρο, το ξενοδοχείο «ΜΠΡΙΣΤΟΛ», τον ιερό ναό του Τιμίου Σταυρού, το Πανεπιστήμιο της Βαρσοβίας (η λειτουργία του άρχισε το 1916 με πέντε σχολές) και το Σπίτι του Λαού, τώρα «Παλάτι Τεχνών και Επιστημών». Πρόκειται για ένα τεράστιο κτίριο – πύργο, δώρο του Στάλιν και της τότε Σοβιετικής Ένωσης προς τον πολωνικό λαό (έχει ύψος 231 μέτρα, το υψηλότερο κτίριο της Βαρσοβίας, με 3.000 δωμάτια σε 30 ορόφους).

Στη συνέχεια επισκεφθήκαμε τα θερινά ανάκτορα στο Wilanow. Κατασκευάστηκαν τον 17° αιώνα σε σχήμα Π, βρίσκονται μέσα σε ένα μεγάλο πάρκο και περιβάλλονται από ένα ωραιότατο

κήπο μπαρόκ, δύο επιπέδων με όμορφα λουλούδια. Ακριβώς δίπλα από τους κήπους υπάρχει μία θαυμάσια λίμνη, όπου υπάρχουν πάπιες και πολλοί κύκνοι.

Ακολούθησε η επίσκεψή μας στο πάρκο Lazienki. Ένας εντυπωσιακός κήπος γεμάτος από παλάτια (το παλαιότερο είναι το «παλάτι του νερού» κοντά στη λίμνη, όπου νεόνυμφα ζευγάρια έβγαζαν αναμνηστικές φωτογραφίες), αγάλματα, πολλά δέντρα, θάμνοι, λίμνες, λουλούδια, πουλιά, παγώνια, πολλά και φιλικά προς τον άνθρωπο, σκιουράκια, που όλα αυτά σου έδιναν την αίσθηση ενός επίγειου παράδεισου. Πράγματι, το πάρκο – κήπος Lazienki είναι ένα από τα ωραιότερα της Ευρώπης.

Μετά το πέρας της ξενάγησης είχαμε ένα ελεύθερο απόγευμα. Προσωπικά το αφιέρωσα με την παρέα μου στο να επισκεφθώ το Μουσείο του Φρειδερίκου Σοπέν. Επίσης πολύ ωραία ήταν η βόλτα στις όχθες του Βιστούλα και η επίσκεψή μας στο καμπαναριό της Αγίας Άννας, στην πλατεία του βασιλικού κάστρου, που η άνοδος του σε αποζημιώνει με την καταπληκτική θέα που απολαμβάνεις.

Το βράδυ είχαμε το κοινό μας γλέντι – δείπνο σε κέντρο – εστιατόριο της παλιάς πόλης. Τα εδέσματα πολλά, πλην όμως η πολωνέζικη κουζίνα, με εξαίρεση τις σουπες, είναι πολύ βαριά για εμάς.

Το **Σάββατο, 11 Ιουλίου 2015**, είχαμε ελεύθερο πρόγραμμα. Μία μεγάλη ομάδα συνταξιδευτών επισκεφθήκαμε το Μουσείο της Εξέγερσης. Ένα μουσείο πολύ ενδιαφέρον και διδακτικό. Υποβλητικός ο χώρος και ανάλογος ο φωτισμός. Συγκινητική η αίθουσα-μουσείο της οικογένειας της Άννας Φρανκ. Το μουσείο είναι αφιερωμένο στην αντίσταση των κατοίκων της Βαρσοβίας κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Στη συνέχεια, μία μικρότερη ομάδα συνταξιδευτών επισκεφθήκαμε το Βασιλικό Κάστρο. Εντυπωσιακό, με ευρείς χώρους και πλούσια εκθέματα, ορθά τοποθετημένα.

Φθάνοντας εκεί, διαπιστώσαμε ότι η, χωρίς κίνηση, Βαρσοβία, των προηγούμενων ημερών, λες και ξύπνησε το Σάββατο. Κόσμος πάρα πολύς και κάθε ηλικίας στην πλατεία και στους γύρω δρόμους. Υπαίθριοι μουσικοί, ταχυδακτυλουργοί, μικροπωλητές, άμαξες και πολλοί γάμοι στις γύρω εκκλησίες (παρακολουθήσαμε ολόκληρη γαμήλια τελετή στην εκκλησία της Αγίας Άννας).

Τέλος, επισκεφθήκαμε το πάρκο με τα σιντριβάνια, όπου ένα τεράστιο πλήθος ανθρώπων παρακολουθούσε τα δρώμενα – παιχνίδια με τους έγχρωμους πίδακες νερού, συνοδεία μουσικής.

ΑΟΥΣΒΙΤΣ

Το πρωί της **Κυριακής, 12 Ιουλίου 2015**, αφήσαμε τη Βαρσοβία, με προορισμό το Άουσβιτς, όπου φτάσαμε ύστερα από μία ευχάριστη διαδρομή. Πλήθος οι επισκέπτες από όλο τον κόσμο. Στη σιδερένια πύλη εισόδου στο στρατόπεδο φιγουράρει το παραπλανητικό σύνθημα των ναζι "**Arbeit macht frei**" (η εργασία απελευθερώνει).

Τι να πρωτοδεί και τι να «πρωτοθαυμάσει» κανείς: τους θαλάμους αερίων, τους φούρνους αποτέφρωσης, τις αίθουσες με τα προσωπικά αντικείμενα των κρατουμένων (μία τεράστια αίθουσα είχε χιλιάδες υποδήματα μικρών παιδιών, μικρό δείγμα αυτών, που δεν πρόλαβαν να καταστρέψουν – εξαφανίσουν οι ναζι κατά την αποχώρησή τους). Εντύπωση μας έκανε μία, μεγάλων διαστάσεων, αίθουσα από ανθρώπινα μαλλιά, κυρίως γυναικεία, που δεν πρόλαβαν οι ναζι να τα μετατρέψουν σε υφάσματα. Χωρίς να το θέλεις τα μάτια σου δακρύζουν και η οργή σου περισσεύει!

Στη συνέχεια επισκεφθήκαμε και το, σε μικρή απόσταση ευρισκόμενο, στρατόπεδο του Μπίρκεναου. Πολύ μεγαλύτερο από το πρώτο, όπου φυσικά υπήρχε στη σιδερένια πύλη εισόδου το γνωστό, πλέον, σύνθημα των ναζί που αναφέραμε. Η σιδηροδρομική γραμμή φθάνει μέσα στο στρατόπεδο, σχεδόν το διασχίζει. Ακόμη υπάρχουν οι σχάρες, όπου έκαιγαν - έψηναν τα πτώματα των κρατουμένων για «υγειονομικούς» λόγους!

Μία επιγραφή σε πολλές γλώσσες, και στην ελληνική, είναι χαρακτηριστική: «Ας είναι για αιώνες κραυγή απελπισίας και προειδοποίηση για την ανθρωπότητα αυτός ο τόπος, όπου οι ναζί φόνευσαν περίπου ενάμισι εκατομμύριο άντρες, γυναίκες και παιδιά, κυρίως Εβραίους, από διάφορες χώρες της Ευρώπης».

Προσωπικά δεν μπορούσα να συνεχίσω την «περιήγησή μου» στο Μπίρκεναου, αλλά με επανέφερε «στην τάξη» η καλή μου φίλη Βούλα: «Στράτο, ας πάμε μέχρι το τέλος. Το χρωστάμε στη μνήμη των δολοφονηθέντων».

Στη διαδρομή για την πόλη της Κρακοβίας, όλοι μας είμαστε σκεπτικοί...

ΚΡΑΚΟΒΙΑ

Κατά τις 20.30 φθάσαμε στην Κρακοβία και εγκατασταθήκαμε στο ξενοδοχείο μας. Αμέσως μετά την εγκατάστασή μας, κάναμε μία αναγνωριστική επίσκεψη στην πλατεία της κεντρικής αγοράς στην παλιά πόλη.

Η **Δευτέρα, 13 Ιουλίου 2015**, ξεκίνησε με την ξενάγησή μας στα αξιοθέατα της Κρακοβίας. Πρώτο αξιοθέατο ο Λόφος - Κάστρο του Wawel, που αποτελείται από διάφορα ωραία κτίρια. Η θέα καταπληκτική, τόσο προς την πλευρά της παλιάς πόλης, όσο και προς την πλευρά του ποταμού Βιστούλα. Στη συνέχεια φωτογραφηθήκαμε μπροστά στο άγαλμα του Δράκοντα (σύμβολο της Κρακοβίας).

Ακολούθησε η επίσκεψή μας στην εβραϊκή συνοικία της Κρακοβίας. Πρόκειται για μία από τις ομορφότερες περιοχές της Κρακοβίας (ωραία και ενδιαφέροντα κτίρια, περιοχή ήσυχη). Υπάρχουν τρεις συναγωγές, εξαιρετική η εβραϊκή πλατεία. Τέλος, επισκεφθήκαμε και την εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης, όπου γινόταν πρόβα για κάποια συναυλία και μας έκανε εντύπωση η θαυμάσια ακουστική του χώρου.

Στη συνέχεια, ξεναγηθήκαμε στην πλατεία της Κεντρικής Αγοράς, όπου κόσμος πολύς, κίνηση μεγάλη - πολύ πιο ζωντανή η Κρακοβία από τη Βαρσοβία και περισσότερο τουριστική. Η πλατεία της κεντρικής αγοράς είναι καταπληκτική, χρονολογείται από τον 13^ο αιώνα και καταλαμβάνει έκταση 40.000 τ.μ., θεωρεί-

ται η μεγαλύτερη μεσαιωνική πλατεία της Ευρώπης.

Εντός της πλατείας και περιμετρικά της υπάρχουν μερικά από τα σημαντικότερα κτίρια της πόλης, όπως η βασιλική της Αγίας Μαρίας (τούβλινη γοθτική εκκλησία με θαυμάσιο το εσωτερικό της), το Μέγαρο των υφασμάτων (κτίριο του 13^{ου} αιώνα, που εξακολουθεί να χρησιμοποιείται ως κέντρο εμπορίου), το μνημείο του Adam Mickiewicz (εθνικός ποιητής της Πολωνίας), ο πύργος του Δημαρχείου (την είσοδό του κοσμούν δύο πέτρινα λιοντάρια).

Το απόγευμά μας ήταν ελεύθερο. Επέλεξα να επισκεφθώ και με άλλους φίλους την υπόγεια μεσαιωνική πόλη, η οποία βρίσκεται στον υπόγειο χώρο του Μεγάλου των υφασμάτων. Μας εντυπωσίασε ο τρόπος χρήσης των πολυμέσων ούτως, ώστε η όλη παρουσίαση να είναι άκρως διδακτική.

ΑΛΑΤΩΡΥΧΕΙΟ WIELICZKA

Την **Τρίτη, 14 Ιουλίου 2015**, επισκεφθήκαμε το παλιό αλατωρυχείο - μουσείο στο Wieliczka (15 χλμ από την Κρακοβία). Το εν λόγω ορυχείο λειτουργούσε από τον 13^ο αιώνα μέχρι και το τέλος του 2007 και ήταν το δεύτερο παλαιότερο ορυχείο αλατιού στον κόσμο. Το βάθος του φθάνει τα 327 μέτρα και το μήκος των στοών του πάνω από 300 χιλιόμετρα. Υπάρχει ένα τουριστικό μονοπάτι 3,5 χιλιομέτρων και βάθους μέχρι 135 μέτρα, στη διαδρομή του οποίου συναντάς πλήθος ιστορικών αγαλμάτων, πολλά από τα οποία σχεδιάστηκαν από τους εργάτες και όλα είναι φτιαγμένα από φυσικά πετρώματα αλατιού. Στο τέλος της διαδρομής υπάρχει μεγάλος καθεδρικός ναός και αίθουσα εκδηλώσεων

(γάμοι, κλπ). Επίσης, υπάρχουν και όλα τα σύνεργα και οι τρόποι εξόρυξης του αλατιού.

Το ελεύθερο απόγευμα το χρησιμοποιήσαμε για να επισκεφθούμε την Εθνική Πινακοθήκη. Αποτελείται από 4 αίθουσες, όπου, εκτός από πίνακες, περιλαμβάνει και μερικά εξαιρετικά γλυπτά. Τέλος, επισκεφθήκαμε το Πανεπιστήμιο της Κρακοβίας και τελειώσαμε την ημέρα μας με μία βόλτα στις όχθες του Βιστούλα.

ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

Το πρωί της **Τετάρτης, 15 Ιουλίου 2015**, αφήσαμε την ωραία Κρακοβία και ξεκινήσαμε το ταξίδι της επιστροφής. Στη διαδρομή για το αεροδρόμιο της Βαρσοβίας επισκεφθήκαμε ένα Γεωλογικό Πάρκο. Πολύ προσεγγμένο, ενδιαφέρον, ενημερωτικό και διδακτικό (υπήρχαν μικρά παιδιά σε ειδική αίθουσα διδασκαλίας - μάθησης) και βρίσκεται σε πολύ ωραία θέση.

Ακολουθώντας την αντίστροφη πορεία αναχωρήσαμε από το αεροδρόμιο της Βαρσοβίας και μέσω του αεροδρομίου του Βελιγραδίου, φθάσαμε στο «Ελεύθεριος Βενιζέλος». Μία ακόμη εκδρομή της ΟΙΚΟΠΑΡΕΑΣ υπήρξε επιτυχής, επιτυχία, που οφείλεται σε όλους τους συνταξιδευτές και βεβαίως και στους υπεύθυνους της εκδρομής, στους καλούς φίλους Οδυσσέα Ξεριζωτή και Μάκη Χαλκιάπουλο.

Ραντεβού το επόμενο καλοκαίρι. Μέχρι τότε, έρρωσθε!

(το κείμενο είναι ευρεία περίληψη του πρωτότυπου που μπορείτε να διαβάσετε στην ιστοσελίδα μας: www.oikipa.gr)

Επέκταση Ξερόλακκας: αναγκαία μεν, προσωρινή λύση δε.

■ Γιώργος Κανέλλης

Την Δευτέρα 31 Αυγούστου 2015 τέθηκε υπόψη των μελών της επιτροπής Περιβάλλοντος του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτ. Ελλάδας η Μελέτη του έργου «ΧΥΤΑ Δήμου Πατρέων - Έργα Βελτίωσης - Εκσυγχρονισμού με αύξηση της χωρητικότητας στη Θέση Ξερόλακκα του Δ. Πατρών ΠΕ Αχαΐας». Η ΜΠΕ αφορά έργα Βελτίωσης - Εκσυγχρονισμού του υφιστάμενου ΧΥΤΑ Δ. Πατρών και του Κέντρου Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) με αύξηση της χωρητικότητας μετά από εργασίες εκσυγχρονισμού, κατασκευή έργων υποδομής και τοίχου αντιστήριξης. Θυμίζουμε ότι η συνολική έκταση των εγκαταστάσεων στην Ξερόλακκα είναι 400 στρέμματα, από τα οποία τα 70 έχουν διαμορφωθεί ως κύριος χώρος υγειονομικής ταφής εξυπηρετώντας, σήμερα, πληθυσμό 186.200 ατόμων και με τις αποθέσεις να βρίσκονται περίπου στους 2.000.000 τόνους απορριμμάτων. Αξιοσημείωτο είναι ότι στον ΧΥΤΑ απασχολούνται 49 άτομα και στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων (ΚΔΑΥ) άλλα 40.

Παραθέτουμε παρακάτω τα επιμέρους έργα που περιλαμβάνει το όλο πρόγραμμα, αλλά προηγουμένως παρατηρούμε ότι:

1. Καμιά αμφιβολία δεν υπάρχει ότι πρόκειται για έργα απαραίτητα, διαφορετικά η Πάτρα θα έχει σε διάστημα μηνών να αντιμετωπίσει αδιέξοδα τύπου Πύργου. Από την άλλη επίσης δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι δίνουν ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ (για περίπου 3 χρόνια) διέξοδο. Η ανάγκη για μια βιώσιμη οικολογικά και οικονομικά μακροχρόνια αντιμετώπιση του προβλήματος παραμένει και μαζί της η πολιτική ευθύνη της Δημοτική Αρχής να προχωρήσει παράλληλα, αξιοποιώντας το χρονικό αυτό διάστημα της

Αποψη του ΚΔΑΥ στην Ξερόλακκα

τελευταίας χρήσης του ΧΥΤΑ, τις διαδικασίες για δύο πράγματα: πρώτον την εκπαίδευση του πληθυσμού στην βελτιωμένη ανακύκλωση και διαλογή στην πηγή του οργανικού (ως τώρα γι' αυτό πρακτικά τίποτα δεν γίνεται) και δεύτερον στην προώθηση των διαδικασιών για τις αναγκαίες Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων τόσο της «μικρής» για το προδιαλεγμένο οργανικό τμήμα, όσο και της «μεγάλης» για το μη ανακυκλώσιμο υπόλειμμα, που όσο αισιόδοξες προβλέψεις και να κάνουμε, θα ανέρχεται (με δεδομένο ότι σήμερα θάβουμε κάπου 100.000 τόνους ετησίως) στην τάξη των δεκάδων χιλιάδων τόνων. Όπως επανειλημμένα η ΟΙΚΙΠΑ έχει τονίσει, άλλο είναι η επιλογή απλής, οικονομικής τεχνολογικής λύσης επεξεργασίας και άλλο η πλήρης άρνηση της Μονάδας για «ιδεολογικούς» λόγους. Το δεύτερο δεν αποτελεί ρεαλιστική επιλογή και απλά θα διαιωνίσει τα αδιέξοδα.

2. Είναι θετικά τόσο η αναβάθμιση του ΚΔΑΥ, που πρέπει να παραμείνει οριστικά στην Ξερόλακκα ως περιουσία και επίτευγμα του πατρινού λαού, όσο και η πρόβλεψη χωροθέτησης (μετά από μακρά ατελέσφορη ταλαιπωρία στην περίοδο της προηγούμενης δημοτικής) στην Ξερόλακκα του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ). Πρόκειται

απλά για τη λογικότερη και περιβαλλοντικά και οικονομικά συμφερότερη επιλογή. Μάθημα για λιγότερη υποκρισία στο μέλλον σε ανάλογα θέματα.

3. Είναι ανάγκη το σχέδιο για ενεργειακή αξιοποίηση του βιοαερίου, που δεν προβλέπεται άμεσα, να μη μείνει στα χαρτιά.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των έργων που προβλέπεται να γίνουν:

- Τελική διαμόρφωση κορεσμένου τμήματος ΧΥΤΑ και συλλογή βιοαερίου. Ο σχεδιασμός είναι να υλοποιηθεί άμεσα ένα τμήμα αυτού, που αφορά στη συλλογή και καύση του βιοαερίου στον υπάρχοντα ατμοσφαιρικό πυρσό καύσης, ενώ σε επόμενο στάδιο θα υλοποιηθεί η ενεργειακή αξιοποίηση από το Φορέα Διαχείρισης ή με μακροχρόνια παραχώρηση της χρήσης του παραγόμενου βιοαερίου σε τρίτους.
- Έργα υποδομής για τη διαχείριση των στραγγισμάτων / διαχείρισης και ελέγχου ομβρίων και την τελική διαμόρφωση του κορεσμένου τμήματος ανάντη πρανούς. Λαμβάνεται κυρίως μέριμνα για τον διαχωρισμό ομβρίων και στραγγισμάτων. Κατα-

σκευάζεται τάφρος.

- Αντιστήριξη ΒΔ (κατάντη) μετώπου ΧΥΤΑ με κατασκευή τοίχου αντιστήριξης.
- Το έργο υλοποιείται με σκοπό να εξασφαλιστεί η επέκταση και αύξηση της δυναμικότητας του ΧΥΤΑ κατά ένα τμήμα αυτού, στο οποίο έχουν μεν αποτεθεί απορρίμματα κατά τα αρχικά στάδια ανάπτυξης του ΧΥΤΑ, αλλά οι ανάγκες για περαιτέρω απόθεση μέχρι την κατασκευή και έναρξη λειτουργίας των σχεδιαζόμενων έργων διαχείρισης αποβλήτων, σύμφωνα με τον εθνικό και περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης, καθιστούν απαραίτητη την εξεύρεση πρόσθετου χώρου διάθεσης.
- Με το έργο θα εξασφαλιστεί επίσης η πλήρης ευστάθεια του ΧΥΤΑ, η δυνατότητα ελέγχου και περιορισμού των αστοχιών ως προς καθιζήσεις, η ασφάλης από περιβαλλοντικής άποψης διαχείριση των στραγγισμάτων και του βιοαερίου, κάτι που είναι συνώνυμο με «επέκταση» του υφιστάμενου ΧΥΤΑ.
- Εγκατάσταση εξοπλισμού μέτρησης και παρακολούθησης φορτίου στραγγισμάτων πριν από τη διάθεσή τους στη ΔΕΥΑΠ.
- Διαμόρφωση του περαιωμένου τμήματος ΧΥΤΑ, στο οποίο πρόκειται να αποτεθούν στο μέλλον απορρίμματα με καθ' ύψος επέκταση, με έργα συλλογής βιοαερίου και διαχωρισμού ομβρίων από απορρίμματα - στραγγίσματα.
- Στο έργο αυτό εντάσσονται τα έργα μεταβατικής διαμόρφωσης του κατάντη τμήματος του ΧΥΤΑ επιφάνειας 46 στρ., στο οποίο πρόκειται να γίνει απόθεση σκουπιδιών καθ' ύψος μετά την οριστικοποίηση της κατασκευής του τοίχου αντιστήριξης.
- Εγκατάσταση χώρου υποδοχής κινητών μονάδων μεταφόρτωσης στερεών αποβλήτων (ΣΜΑ).

Δημόσιος και ιδιωτικός χώρος

Βαδίζοντας στις ρύμες και τις οδούς της πόλης δεν έχεις παρά να βεβαιωθείς για άλλη μια φορά για την υπάρχουσα αντίθεση ανάμεσα στην εικόνα του δημόσιου και του ιδιωτικού χώρου, που, ειδικά αυτή την εποχή, εκδηλώνεται με κραυγαλέο τρόπο, τόσο για τον αμέριμνο περιπατητή, όσο και για κείνον που επιστομένως τέρπεται από τη μελέτη των αντιθέσεων. Κι είναι σ' αλήθεια τόσο ισχυρή σε πολλά σημεία της πόλης αυτή η αντίθεση που λες πως δεν μπορεί αυτό να είναι μόνο αποτέλεσμα του ατομικισμού, ο οποίος με πολλές μορφές εκδηλώνεται στην εποχή μας, μια και αυτή η εποχή έχει να επιδείξει και αξιολογότερες εκφράσεις συλλογικής δράσης και αλληλεγγύης.

Όμως, οι εικόνες αυτές είναι εκεί και καθημερινά πολιορκούν κάθε δημότη, ο οποίος, αν και καταβάλλει τις οικονομικές του υποχρεώσεις στην πόλη, νιώθει εξαπατημένος, αφού ελάχιστα έως ανύπαρκτα είναι αυτά που επιστρέφουν στον ίδιο από τα λεγόμενα ανταποδοτικά τέλη. Έτσι, ειδικά αυτή την εποχή, που στις αυλές, στους κήπους και στις βεράντες των οικιών, αλλά και κάποιων καταστημάτων, θρασομανούν ανθισμένα λουλούδια, η πόλη εμφανίζεται στερημένη από ανθισμένες αλές, πλατείες ή άλλους δημόσιους χώρους,

οι οποίοι θα συνιστούσαν ανάσες όμορφων αισθητικά εικόνων και θα πρόσφεραν χαρά στους πολίτες και τους επισκέπτες της. Αν προστεθεί εδώ η κατάσταση που εμφανίζουν, τόσο οι κεντρικές οδικές αρτηρίες, όσο και άλλες μικρότερες οδοί, σου 'ρχεται να βάλεις τα κλάματα με την αφροντισιά, τις κακοτεχνίες και τις εμφανείς βλάβες του οδοστρώματος, οι οποίες κάθε άλλο παρά ανέμελο περιπατητή ή εποχούμενο σε καθιστούν.

Και αναρωτιέται κανείς! Αυτοί, τους οποίους οι δημότες επιλέγουν κάθε φορά στα ύπατα αξιώματα της πόλης, δεν ενοχλούνται από πλήθος τέτοιων εικόνων που αναπτύσσονται γύρω τους; Δεν νιώθουν κάποια ενοχή ή έστω κάποια υποχρέωση, προκειμένου να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του αστικού τοπίου; Η μήπως δεν τους αφορά αυτό που προεκλογικά ονομάζουν πολιτισμό της καθημερινότητας, μέρος του οποίου είναι τα προαναφερθέντα και μέσω του οποίου καλλιεργείται η καλαισθησία και η αγάπη προς το περιβάλλον; Η μήπως εν τέλει απουσιάζουν άλλα πιο ουσιαστικά πράγματα, τα οποία θα κρατούσαν σε εγρήγορση την αίσθηση της ευθύνης; Εκείνης της ευθύνης, που, πέραν όλων των άλλων, κάνει τον εκάστοτε δημοτικό άρχοντα να αναλαμβάνει

καίριες πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος καθιστώντας μάλλον μέσω της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης, η οποία προκύπτει απ' αυτή, και τους πολίτες υπεύθυνους για τη φροντίδα και τη συντήρηση όσων εκείνος θα δημιουργήσει!

Η όποια δικαιολογία για το κόστος αυτής της φροντίδας δεν είναι απλώς φθηνή, αλλά χλευαστική για τους δημότες, και αποδεικνύει πως εκείνο που λείπει δεν είναι τα χρήματα, αλλά πολλά άλλα και, κυρίως, η νοικοκυροσύνη! Αυτή η ερχόμενη από τον χρόνο φροντίδα της νοικοκυράς, την οποία μπορεί κανείς ανέτως ν' απολαύσει και στις ολάνθιστες αυλές φτωχόσπιτων τούτης της πόλης! Φτωχόσπιτων, που, όμως, μέσα στεγάζουν τη νοικοκυροσύνη!

Παναγιώτα Π. Λάμπρη,
<http://users.sch.gr/panlampri/>

Ο άνθρωπος "υπερκυνγός" που ρημάζει την άγρια ζωή σε στεριά και θάλασσα

(Αναδημοσίευση από το www.econews.gr)

Ως το πρώτο "υπεραρπακτικό" στον πλανήτη χαρακτηρίζει τον άνθρωπο μια νέα μελέτη που δημοσιεύεται στην επιθεώρηση *Science*, η οποία εξετάζει τις επιπτώσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας στην άγρια ζωή.

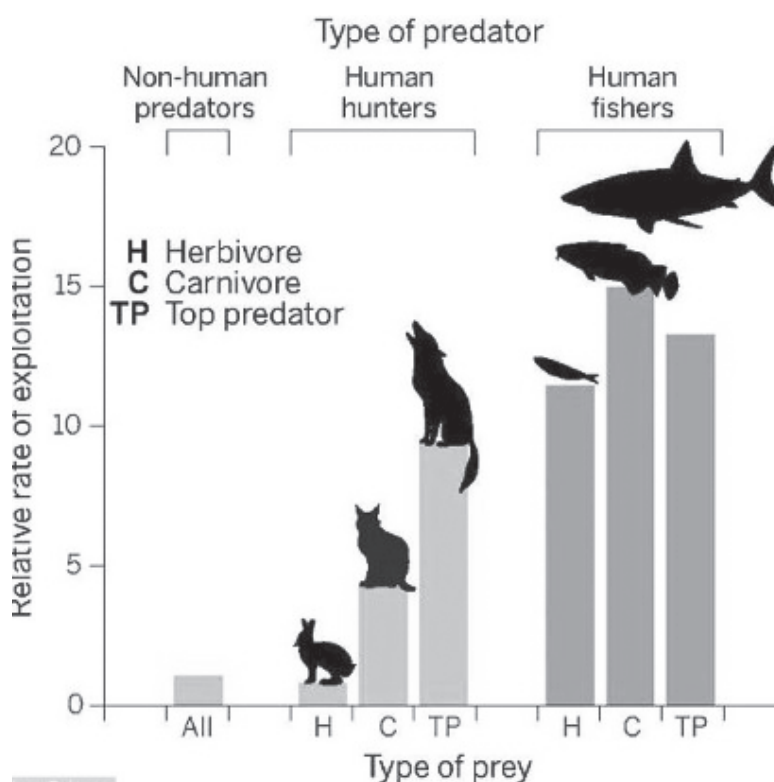
Αφού συγκέντρωσαν δεδομένα **300 παλαιότερων ερευνών**, διενήργησαν μια "μετα-ανάλυση", που έδειξε ότι ο άνθρωπος αλιείας κυνηγά ενήλικα ψάρια με ρυθμό μέχρι και **14 φορές υψηλότερο** σε σύγκριση με τους υπόλοιπους θηρευτές των ωκεανών.

Σε απόλυτους αριθμούς, η ετήσια "ψαριά" της βιομηχανικής αλιείας φτάνει στο αστρονομικό επίπεδο των 100 εκατομμυρίων τόνων ρημάζοντας τη θαλάσσια ζωή σε επίπεδα οριστικής εξαφάνισης.

Αλλά και στην ξηρά ο άνθρωπος σκοτώνει **άγρια φυτοφάγα ζώα** περίπου με τον ίδιο ρυθμό που υπολογίζεται για άλλους θηρευτές όπως ο λύκος και η αρκούδα. Όμως κυνηγά άγρια σαρκοφάγα ζώα - για ψυχαγωγία ή για να αποσπάσει τα κέρατα - με ρυθμό **εννέα φορές υψηλότερο** από ό,τι αρπακτικά κυνηγούν άλλα αρπακτικά.

Το χειρότερο είναι ότι ο άνθρωπος δεν κυνηγά ενήλικα άτομα, αλλά νεαρά που βρίσκονται σε αναπαραγωγική φάση, με συνέπεια πολλά είδη να κινδυνεύουν σοβαρά.

Η παρουσία του ανθρώπου ευθύνεται ακόμα και για εξελικτικές μεταβολές, αφού πιο μεγαλόσωμα ζώα σταδιακά **"συρρικνώνονται"**, ώστε να γίνονται δυσκολότερα αντιληπτά.

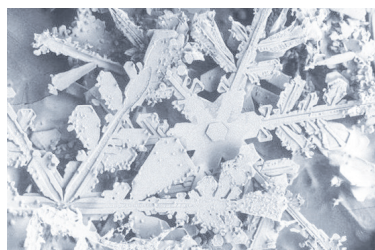
Η μελέτη, που περιλαμβάνει **2.125 είδη** χερσαίων και θαλάσσιων θηρευτών, έδειξε ότι ο άνθρωπος, συνολικά, έχει αυξήσει **1.000 φορές** τις εξαφανίσεις ειδών.

Η συμμετρία στο φυσικό κόσμο και τα «φράκταλ»!

Πηγές: <http://perierga.gr/>, <https://el.wikipedia.org/>

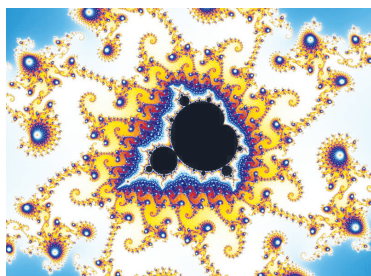
Στη φύση την πολυποίκιλη κυριαρχεί μια θαυμάσια συμμετρία, την οποία συνήθως παραβλέπουμε, αν δεν είμαστε παρατηρητικοί. Ο Γαλιλαίος έγραψε ότι **«το σύμπαν δεν μπορεί να διαβαστεί παρά μόνο αφού μαθευτεί η γλώσσα του και έχει γίνει εξοικείωση με τους χαρακτήρες με τους οποίους η γλώσσα του είναι γραμμένη. Η γλώσσα του είναι η μαθηματική γλώσσα και οι χαρακτήρες είναι τρίγωνα, κύκλοι και άλλα γεωμετρικά σχήματα...»** (Il Saggiatore)

Μαθηματικές σχέσεις, για παράδειγμα, φαίνεται να ορίζουν το σχηματισμό των νιφάδων του χιονιού με τα καταπληκτικά γεωμετρικά σχήματα που παρουσιάζουν και τα οποία είναι επαναλαμβανόμενα, ώστε να δίνουν την εντύπωση του φαινομένου «φράκταλ».

Με τον διεθνή όρο **φράκταλ** (*fractal*, ελλ. *μορφόκλασμα* ή *μορφοκλασματικό σύνολο*) στα Μαθηματικά, τη Φυσική αλλά και σε πολλές επιστήμες ονομάζεται ένα γεωμετρικό σχήμα που επαναλαμβάνεται αυτούσιο σε άπειρο βαθμό μεγέθυνσης, κι έτσι συχνά αναφέρεται σαν "απείρων περίπλοκο". Το φράκταλ παρουσιάζεται ως "μαγική εικόνα" που όσες φορές και να μεγεθυνθεί οποιοδήποτε τμήμα του θα συνεχίσει να παρουσιάζει ένα εξίσου περίπλοκο σχέδιο με μερική ή ολική επανάληψη

του αρχικού. Χαρακτηριστικό επομένως των φράκταλ είναι η λεγόμενη *αυτο-ομοιότητα* (*self-similarity*) σε κάποιες δομές τους, η οποία εμφανίζεται σε διαφορετικά επίπεδα μεγέθυνσης. Δεν είναι αντικείμενα τα οποία μπορούν να οριστούν με τη βοήθεια της ευκλείδειας γεωμετρίας και αυτό διότι τα φράκταλ έχουν λεπτομέρειες, οι οποίες όμως γίνονται ορατές μόνο μετά από μεγέθυνσή τους σε κάποια κλίμακα και εμφανίζουν ανωμαλίες στη μορφή σε σχέση με τα συμβατικά γεωμετρικά σχήματα.

Ένα μέρος του συνόλου Μάντελμπροτ, του πιο γνωστού φράκταλ.

Φράκταλ στη φύση συναντώνται στις διακλαδώσεις των αιμοφόρων αγγείων, στα φύλλα των φυτών ή στα άνθη. Στις φωτογραφίες που ακολουθούν ας θαυμάσουμε το φαινόμενο στα ωραιότατα φυτά, σε φύλλωμα και άνθη και ας ρίξουμε μια ματιά, ίσως διαφορετική από την καθημερινή ματιά που πολλές φορές τα προσπερνά θεωρώντας τα απλώς ως ωραία και τίποτα παραπάνω, καμιά φορά και ως κάτι που δεν είναι ωραίο, αλλά αρκετά κοινού σχήματος, π.χ. το μπρόκολο, το λάχανο...

Μπρόκολο

κόκκινο λάχανο

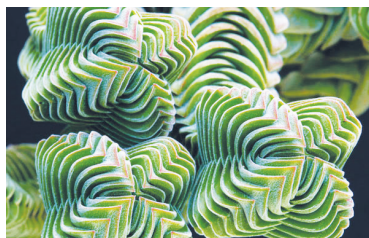
Ηλίανθος

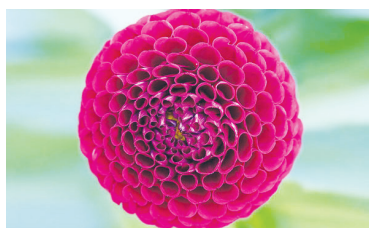
Aloe Polyphylla

Amazon Lily Pad

Crassula Buddha's Temple Plant

Dahlia

Camelia

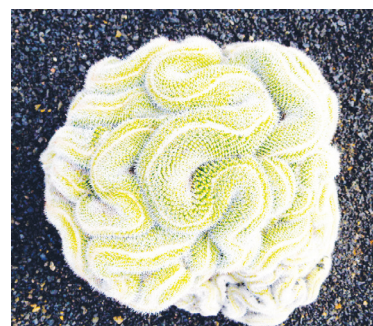
Succulents

Jeweled Carpet

Lusitanicum

Thinking Cactus

Peleciphora Aselliformis

Ο φτερωτός κόσμος

(Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς)

Κείμενο-Φωτογραφίες: **Μαμάσης Διονύσης**
Περιβαλλοντολόγος, M.Sc. Αειφορικής Διαχείρισης
Προστατευόμενων Περιοχών
Ορνιθολογική έρευνα πεδίου
info@mamasis.gr

Η κίνηση των τροχοφόρων απειλεί τις φωλιές των θαλασσοσφυρικών

Η ορνιθοπανίδα της προστατευόμενης περιοχής καθορίζεται από μια σειρά φυσικών παραγόντων που συντελούν στην πλούσια παρουσία πουλιών της περιοχής των υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς.

Παρουσία αργυροπελεκάνων

Στα τέλη Ιουλίου με αρχές Αυγούστου και σε καθημερινή βάση στη νησίδα εντός της μεγαλύτερης λιμνοθάλασσας Πελοποννήσου του υγροτόπου Διεθνούς Σημασίας Ramsar Κοτυχίου παρατηρήθηκαν 17 αργυροπελεκάνοι. Οι αργυροπελεκάνοι (*Pelecanus crispus*) ήταν νεαρά άτομα αυτής της χρονιάς και προφανώς έχουν έρθει από το Μεσολόγγι ή μπορεί και από τον Αμβρακικό κόλπο. Αναπαράγονται στην Ελλάδα σε 5 υγροτόπους: την Μικρή Πρέσπα, την Κερκίνη, τον Αμβρακικό, το Μεσολόγγι και φέτος επιβεβαιώθηκε φώλιασμα στον ταμιευτήρα της Κάρλας. Συχνά τους παρατηρούσαμε να μετακινούνται και

στον Πρόκοπο.

Ο Φορέας Διαχείρισης Κοτυχίου-Στροφυλιάς παρακολουθεί το απειλούμενο είδος και θα είμαστε εκεί για άλλη μια φορά για να συμβάλλουμε στην προσπάθεια της πανελληνίας καταγραφής τους.

Θαλασσοσφυριχτής

Επιλέγει τις αμμώδεις παραλίες του Εθνικού Πάρκου. Το μικρόσωμο παρυδάτιο (15-17 εκατοστά) το συναντάμε διάσπαρτα σε ζεύγη στις ακτές του Κέντρου, Κουνουπέλι, Κουνουπελάκι, Φάλαρη, Μπρινιά, Κοτύχι, Αρετή, στις αλυκές Λεχαινών, στον Άραξο και στα στεγνά αλίπεδα του Μετοχίου. Μεγάλος αριθμός φωλιάζει στην προστατευόμενη περιοχή.

Ο θαλασσοσφυριχτής (*Charadrius alexandrinus*) αναζητεί την τροφή του στο έδαφος και στα πολύ ρηχά νερά. Στο διατροφικό του μενού επιλέγει μαλάκια, καρκινοειδή, γαρίδες, γαιοσκώληκες, έντομα, καρπούς και σπόρους.

Ο πληθυσμός του θαλασσοσφυριχτή στη χώρα μας έχει εκτιμηθεί σε 1.000-2.000 ζευγάρια. Ο ευρωπαϊκός πληθυσμός του είναι σχετικά μικρός (>35.000 ζεύγη) και γνωρίζει μια μικρή αλλά συνεχή μείωση. Τα περισσότερα μεταναστεύουν νοτιότερα το χειμώνα.

Το τυπικό ενδιαίτημα φωλιάσματος είναι οι αμμώδεις, λασπώδεις και χαλικιώδεις ακτές, έλη και δέλτα. Η φωλιά γίνεται σε βαθύλωμα στο έδαφος κοντά σε μικρούς θάμνους. Η κίνηση τροχοφόρων, παραθεριστών και λοιπών επισκεπτών στις παράκτιες ζώνες απειλεί τις φωλιές των πουλιών στα σημεία αυτά. Ενοχλούνται επίσης από το παράνομο κυνήγι (που εξακολουθεί να υφίσταται στην περιοχή) ιδιαίτερα στην αναπαραγωγική τους διαδικασία.

Με επιτυχία η πρώτη ανοιχτή δημόσια εκσκαφή φωλιάς θαλάσσιας χελώνας στο Εθνικό Πάρκο Κοτυχίου-Στροφυλιάς

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η 1^η ανοιχτή δημόσια εκσκαφή φωλιάς θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* την Πέμπτη 20 Αυγούστου στα Λεχαινά Ηλείας και στις κατασκηνώσεις Green Camp.

Η περιβαλλοντική δράση εντάσσεται στο πλαίσιο ευαισθητοποίησης του κοινού με στόχο την προστασία των φωλιών και την περιβαλλοντική ενημέρωση για το απειλούμενο προστατευόμενο είδος, την θαλάσσια χελώνα

Caretta caretta, που επίσημα επιλέγει τις αμμώδεις παραλίες του Εθνικού Πάρκου Κοτυχίου-Στροφυλιάς ως περιοχή ωοτοκίας.

Ο επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος, περιβαλλοντολόγος Μαμάσης Διονύσης ενημέρωνε το κοινό για το απειλούμενο είδος, τη βιολογία του και τη διαδικασία εκσκαφής που ακολουθήθηκε, ενώ ο ερευνητής πεδίου Τζώρας Ηλίας άνοιγε την φωλιά σημειώνοντας το ποσοστό επιτυχίας εκκόλαψης των αυγών.

Πολύς κόσμος παρακολούθησε και ενθουσιάστηκε από το μοναδικό γεγονός που έζησαν. Η πιο ευχάριστη στιγμή όμως της δράσης ήταν όταν εντοπίστηκαν αργοπορημένα χελωνάκια, που ήταν εγκλωβισμένα εντός της φωλιάς (αυγοθάλαμος). Το κοινό που παραβρέθηκε στη διαδικασία της δημόσιας εκσκαφής ενθουσιάστηκε ευχάριστα δημιουργώντας μια ασπίδα προστασίας μέχρι τη θάλασσα για το

Ερευνητές και πολίτες μπροστά από μια οριοθετημένη φωλιά

μεγάλο και δύσκολο ταξίδι των νεοσσών.

Ο Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς ενημερώνει ότι λίαν συντόμως θα πραγματοποιηθούν και σε άλλες παραλίες του Εθνικού Πάρκου (Π.Ε. Αχαΐας-Ηλείας) δημόσιες εκσκαφές φωλιών.

Συνεργασίες

■ Γ. Κανέλλης

Οικοκαλλιέργεια για όλους

Η καλλιέργεια λαχανόκηπου δεν είναι μόνο πρακτικά χρήσιμη δραστηριότητα, μια και μπορεί στους χαλεπούς καιρούς που περνάμε να μειώσει τον οικογενειακό λογαριασμό για τρόφιμα. Είναι επίσης ιδιαίτερα χρήσιμη στο ψυχολογικό πεδίο, ως ήρεμη, προσιτή στον καθένα δημιουργική δραστηριότητα.

Φυσικά όλο και περισσότεροι απ' όσους έχουν την αντικειμενική δυνατότητα να διαθέτουν λαχανόκηπο, αντιλαμβάνονται και επιδιώκουν συνειδητά την αποφυγή της χρήσης φυτοφαρμάκων ή χημικών λιπασμάτων σε ένα χώρο που μπορεί να είναι συνέχεια του υπνοδωματίου τους.

Το πρόβλημα που προκύπτει είναι ότι, ιδίως οι κάτοικοι των πόλεων, έχουν χάσει τις απλές αλλά όχι λίγες γνώσεις που απαιτεί η φυσική καλλιέργεια, λίπανση και φυτοπροστασία.

Η σοφία αυτή μεταβιβαζόταν στα χωριά από μάνα σε παιδιά, ώστε τις εποχές που «έχουμε στο σπίτι λαχανικά» σήμαινε είτε ότι τα παράγουμε στο «μπροστάκι» μας είτε τα ανταλλάσσουμε με όσους παράγουν κάτι που δεν έχουμε εμείς.

Το κενό αυτό επιχειρεί να καλύψει ο γεωπόνος αλλά και ενεργός οικοκαλλιεργητής **Γιώργος Βλοντάκης** από τα Χανιά. Συγκεντρώνοντας γνώσεις δικές του, άλλες που απέκτησε από παλιούς κρητικούς, άλλες που προέκυψαν από την επιστημονική έρευνα της βιολογικής καλλιέργειας στα πανεπιστήμια, έγραψε ένα μικρό, ευκολοδιάβαστο αλλά και αρκετά πλήρες εγχειρίδιο οικοκαλλιέργειας. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτη είναι η εξαιρετική εκτύπωση και η ποιότητα, όπως και το πλήθος των φωτογραφιών που επεξηγούν τα γραφόμενα και βοηθούν τον αναγνώστη να αναγνωρίσει μόνος εχθρούς και αρρώστιες των φυτών. Ακόμη πολύ χρήσιμες είναι οι οδηγίες για να παρασκευάσει κανείς το δικό του κομπόστ (εδαφοβελτιωτικό από φυτικά υπολείμματα).

Το βιβλίο με τίτλο «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΕ ΜΙΚΡΟΥΣ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΥΣ», εκδόθηκε, σε πολύ προσιτή τιμή, από τον Συνεταιρισμό Παραγωγών Καταναλωτών Οικολογικών Προϊόντων «ΓΑΙΑ» και όποιος θέλει να το προμηθευτεί μπορεί να απευθυνθεί στην γραμματεία της ΟΙΚΙΠΑ, 7 με 9 τα απογεύματα.

■ Νίκη Τσάμη

Μύθοι των λουλουδιών

Το γαρύφαλλο

για μικρούς...

Όπως είδαμε στο προηγούμενο φύλλο, η γυναίκα του Δία, η Ήρα, απέκτησε ένα όμορφο λουλούδι, τον κρίνο. Ο Δίας όμως ζήλεψε και θύμωσε, τι σόι αρχιθεός ήταν, αν δεν είχε και αυτός το λουλούδι του; Και βέβαια αυτό δεν ήταν καθόλου δύσκολο για τον πατέρα θεών τε και ανθρώπων!

Και μια και δυο βγαίνει σε μια ραχού-

λα του Ολύμπου, μ' όλο του τον εξοπλισμό, κεραυνούς, αιγίδα κλπ., αρπάζει έναν κεραυνό και τον ρίχνει στη γη της Πιερίας, λέγοντας «γενηθήτω άνθος» και το άνθος εγένετο! Όταν διαλύθηκαν οι καπνοί και η αντάρα, φάνηκε ένα φυτό με πράσινα λογχοειδή φύλλα και κατακόκκινα ευδιαστά άνθη, το γνωστό μας κόκκινο γαρύφαλλο! Οι αρχαίοι Έλληνες το ονόμασαν Δίανθο ή Δίσανθο (Δίας + ανθός) και βέβαια στόλιζαν τα αγάλματά του και τους βωμούς του μόνο με αυτά.

Κι έτσι Ήρα - Δίας σημειώσατε Χ!

Πώς όμως από Δίανθος, γαρύφαλλο; Οι αρχαίοι Έλληνες αγαπούσαν πολύ τα άνθη και δεν τα πρόσφεραν μόνο στους θεούς, αλλά στόλιζαν με αυτά τα σπίτια τους, αλλά και τα κεφάλια τους, τις κάρες τους, στις διάφορες εκδηλώσεις τους, όπως τα συμπόσια. Υπήρχε ιδιαίτερο επάγγελμα, της ανθοπώλιδος, ασκείτο από γυναίκες, κυρίως, και έφτιαχναν ανθοδέσμες, στεφάνια, ταινίες και τα πουλούσαν. Βλέπετε, λοιπόν, ότι και το επάγγελμα της λουλουδούς είναι εξίσου αρχαίο! Άρα ήταν το φυτό της κάρας, καρύφουλλον, στα λατινικά corone γιρλάντες (ταινίες) για το κεφάλι, garofolium, αντιδάνειο γαρύφαλλο, με ένα λ.

Το γαρύφαλλο αγαπήθηκε πολύ, καλλιεργήθηκε παντού και αποκτήσαμε πολλές ποικιλίες και χρώματα. Στις μέ-

ρες μας καλλιεργείται σε ιδιαίτερα μεγάλες εκτάσεις για εμπορικούς σκοπούς και απέκτησε πολλούς συμβολισμούς. Το κόκκινο (αίμα) συνδέθηκε με επαναστάσεις («Ο άνθρωπος με το γαρύφαλλο», «Η επανάσταση των γαρυφάλων»), το ροζ από το 1907 καθιερώθηκε για την γιορτή της μητέρας, το λευκό συμβολίζει την αγνή αγάπη και καλή τύχη, το μωβ την ιδιοτροπία και παρορμητικότητα.

.... και για μεγάλους

Είναι ένα πολύ ανθεκτικό φυτό στο κρύο αλλά και στην ξηρασία. Ανθίζει για μεγάλο χρονικό διάστημα και πολυλαπλασιάζεται με παραφυάδες.

... και για άντρες

Προς θεού, την ημέρα της μητέρας τα ροζ γαρύφαλλα να τα δώσετε στην δική σας μητέρα και όχι στην μητέρα των παιδιών σας, παίζει παρεξήγηση, εκτός αν έχει υπονοούμενο...!

Παρατημένη Ανατολική προβλήτα Ρίου.

Ηκίτρινη «καμπάνα» συγκέντρωσης απορριμμάτων από τους χρήστες της ανατολικής προβλήτας του Ρίου, οδηγούς που αναμένουν να μπουν στα πλοία, επιβάτες που περιμένουν λεωφορεία προς πόλεις της Ηπείρου, ταξιτζήδες κλπ, όπως διακρίνεται καθαρά στη φωτογραφία μας, είναι υπερπλήρης. Η γενικότερη κατάσταση της (φθορές στο χρώμα, ξεθώριασμα) προδίδουν ότι μάλλον ελάχιστες φορές κάποιος ασχολήθηκε μαζί της από την μακρινή εποχή που τοποθετήθηκε εκεί. Φυσικά, δεν εννοούμε ότι κακώς τοποθετήθηκε, εννοούμε το απλούστατο, ότι, όταν εφαρμόζουμε καλές πρακτικές, που έχουμε δει σε πιο καλά διοικούμε-

να κράτη, δεν τις αφήνουμε στη μοίρα τους για χρόνια. Αντιθέτως οφείλουμε να φροντίζουμε την εμφάνιση, τη συντήρηση και προπαντός την λειτουργικότητά τους.

Απευθύνουμε λοιπόν, αν, όπως ελπίζουμε, μας διαβάζουν εκεί, στην αντιδημαρχία εικόνας πόλης ή καθαριότητας, όποια τέλος πάντων είναι αρμόδια,

να ασχοληθεί με την παραπάνω υποδομή.

Μια και μιλάμε για την ανατολική προβλήτα, ακόμη σημαντικότερο θέμα από την επιμέλεια της «καμπάνας» των απορριμμάτων είναι η ανυπαρξία τουαλετών. Για την ακρίβεια ένα κτίσμα, που εξυπηρετούσε αυτό το σκοπό, υπάρχει στην άκρη του ανοικτού χώρου απέναντι από την στάση επιβατών για Ήπειρο. Όμως διαλυμένο και βρώμικο!...

Θα ήταν τόσο πολύ να ζητήσουμε τον καθαρισμό, βάψιμο, αποκατάσταση και επιμέλεια της λειτουργίας του; Τα λεφτά δεν είναι πολλά. Είναι όμως μια από εκείνες τις μικροδιαφορές που ξεχωρίζουν τις ευρωπαϊκές πόλεις από αυτές του τρίτου κόσμου!

Δέντρα κρύβουν φανάρια

Όπως είναι γνωστό, η ΟΙΚΙΠΑ θα ήταν ο τελευταίος που θα τάσσονταν υπέρ της κοπής ή και του μη απαραίτητου κλαδέματος των δέντρων στην πόλη.

Υπάρχουν όμως και οι περιπτώσεις, όπου κάτι τέτοιο είναι αναγκαίο. Όταν σε στενά πεζοδρόμια δέντρα αναγκάζουν τους πεζοδρόμους να κατέβουν στο οδόστρωμα, μάλλον δεν είναι ασφαλές να παραμένουν. Ανάλογο θέμα ασφαλείας, σαφώς μεγαλύτερο, προκύπτει με δέντρα των οποίων τα κλαδιά ή, ακόμη χειρότερα, οι κορμοί εμποδίζουν ολικά ή μερικά την ορατότητα προς τα φανάρια της τροχαίας κίνησης.

Στις περιπτώσεις αυτές η κοπή των κλάδων που γέρνουν προς την πλευρά των φαναριών ίσως δεν είναι αρκετή, γιατί αναπτύσσονται γρήγορα και πάλι. Πιο ενδεδειγμένη ενέργεια θα ήταν η εκρίζωση και αντικατάσταση των συγκεκριμένων δέντρων με θαμνώδη είδη, μεριμνώντας και πάλι για τη διατήρηση του ύψους τους σαφώς πιο κάτω από το ύψος των φαναριών. Εναλλακτικά η εκρίζωση και φύτευση νέων σε απόσταση αρκετών μέτρων από το φανάρι, ώστε να μην υπάρχει θέμα.

Γενικότερα, η επιθεώρηση και κατάλληλη κλάδευση των δέντρων, που έστω

και λίγο μπορεί να εμποδίσουν με τα κλαδιά τους την ορατότητα σε φανάρια, οφείλει να γίνεται σε τακτά διαστήματα. Είναι αναγκαίο μέτρο ασφαλείας.

■ Γιώργος Κανέλλης

Σώζουμε το κλίμα και κερδίζουμε

Μια νέα Έκθεση που δημοσιεύεται στην **New Climate Economy** και προέρχεται από την Global Commission on the Economy and Climate καταλήγει πως το 96% των απαιτούμενων μειώσεων εκπομπών μπορεί να προέλθει από **οικονομικά επωφελείς** δράσεις. Επιβεβαιώνεται αυτό που οι δυνάμεις της κοινωνικής και πολιτικής οικολογίας τονίζουν, ότι η βιωσιμότητα είναι αδιάσπαστη: οικονομική, οικολογική και κοινωνική βιωσιμότητα πάνε χέρι - χέρι.

Οι 10 βασικές προτάσεις της έκθεσης:

1. Επιτάχυνση της ανάπτυξης χαμηλών εκπομπών άνθρακος στις πόλεις.
2. Αποκατάσταση και προστασία των αγροτικών και δασικών τοπίων και αύξηση της αγροτικής παραγωγικότητας.
3. Επένδυση 1 τρισεκατομμυρίου δολαρίων ετησίως στην καθαρή ενέργεια.
4. Ανύψωση των στάνταρ ενεργειακής αποδοτικότητας στα καλύτερα παγκόσμια παραδείγματα.
5. Εφαρμογή αποτελεσματικής (αποτρεπτικής) τιμολόγησης του άνθρακα.
6. Διασφάλιση ότι κάθε νέα υποδομή είναι κλιματικά «έξυπνη».
7. Ενθάρρυνση της καινοτομίας γύρω από τις χαμηλές εκπομπές άνθρακα.
8. Στρέψτε την ανάπτυξη χαμηλού άνθρακα μέσω της επιχειρηματικής και επενδυτικής δράσης.
9. Άνοδος των φιλοδοξιών για μείωση των εκπομπών που προέρχονται από την αεροπλοΐα και την ναυσιπλοΐα.
10. Εξάλειψη της χρήσης των υδροφθορανθράκων.

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ Η «ΑΣΤΙΚΗ ΟΑΣΗ ΑΓΥΙΑΣ»

Μία ξεχωριστή «οάση» λειτουργεί από αυτό το καλοκαίρι στην συνοικία Αγυιά της πόλης μας.

Σύμφωνα με ανακοίνωση που εξέδωσε ο τοπικός πολιτιστικός σύλλογος, «η ΑΣΤΙΚΗ ΟΑΣΗ ΑΓΥΙΑΣ είναι το αποτέλεσμα της ευγενικής σύμπραξης του ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΓΥΙΑΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΑΓΥΙΑΣ, των κατοίκων της συνοικίας Αγυιάς, των καταστημάτων της συνοικίας μας, των υπηρεσιών του ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ & των δύο πρόσφατων δημοτικών αρχών, ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ, ΜΜΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ της πόλης μας, ενεργών πολιτών καθώς και του "Φυ-

σικού Μεταλλικού Νερού ΑΥΡΑ.

Η παιδική χαρά αναπλάστηκε από την "Coca-Cola Τρία Έψιλον" σε συνεργασία με το "Φυσικό Μεταλλικό Νερό ΑΥΡΑ", ακολουθώντας τις υψηλότερες προδιαγραφές της σχετικής νομοθεσίας και διαμορφώθηκε με τρόπο

που λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των παιδιών (ηλικιακή ομάδα 5+), των γονιών τους, αλλά και της άγριας ζωής που βρίσκει καταφύγιο στην πόλη.

Το Φυσικό Μεταλλικό Νερό ΑΥΡΑ χάρισε στην κυριολεξία μια ΟΑΣΗ στην πολυβουη αστική συνοικία μας

και συνεισέφερε ουσιαστικά στο να γίνει το ΟΝΕΙΡΟ μας ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ! Ιδιαίτερη μνεία αξίζει να γίνει και στην εταιρία "SYMPRAXIS TEAM", που ανέλαβε να υλοποιήσει την κατασκευή της πρότυπης αυτής φυσικής παιδικής χαράς, που στοχεύει στο να ευαισθητοποιήσει περιβαλλοντικά μικρούς και μεγάλους».

Από εμάς αξίζουν πολλά συγχαρητήρια σε αυτή την πρωτοβουλία που χρειάστηκε για να υλοποιηθεί 4 χρόνια, από κάποιους ενεργούς πολίτες που διέθεσαν άπειρο χρόνο και προσωπική εργασία. Να ελπίσουμε ότι αυτό το έργο θα γίνει παράδειγμα για παρόμοιες πρωτοβουλίες και σε άλλες συνοικίες της πόλης μας.

Φωτορεπορτάζ από την Πολωνία

1

2

3

1. Διαβάσεις και ποδηλατόδρομοι στην Βαρσοβία. Ουδέν σχόλιο.
2. Στάση λεωφορείου, όπως οι δικές μας...!
3. Πύλη του στρατοπέδου Μπίρκεναου (Αουσβιτς). Για να μην ξεχνάμε...